

Vaduguns

Otrdiena ● 2025. gada 8. jūlijs

CENA tirdzniecībā 1,10 EUR

Augstākās pakāpes
orķekstris

3.

Patīk dīvainītes

Atslēgas vārds ir ‘fragments’. Aija Dzirkale, atklājot personālizstādi, atgādināja, ka katram dzīve sastāv no fragmentiņiem, piebilstot: “Man to ir daudz!”

Edgars Gabranovs

Līdz 5.augustam Balvu Centrālajā bibliotēkā ikviens interesents var apskatīt Aijas Dzirkales personālizstādi “Sirds klausās, rokas runā – manas pasaules fragments”, kurā autore darinātie rokdarbi un porcelāna leļļu kolekcija atklāj viņas radošo pasauli.

2018.gada “Latvijas lepnuma” ceremonijā Dzerkalji tika godināti kā apbrīnas vērtā dižģimene. Un ir jau arī, ko apbrīnot – vienpadsmit pašu bērni! Tāpat Aija Dzirkale ir vairāk nekā trīsdesmit bērnu audžumamma, kas apliecinā viņas nesavtīgo mīlestību pret citiem. Jāpiebilst, ka arī viņas radošā darbība ir daudzveidīga. “Pašai brīnumums, ka esmu Balvos,” viņa piebilda pirms izstādes atklāšanas. Taujāta, vai piekrīt pirms pāris gadiem dēla teiktajam, ka mamma varētu visu pasauli adoptēt, Aija smaidot atzina, ka šobrīd tā neteiks, kaut gan leļļu kolekcija liecina par kaut ko citu. Izrādās, ar leļļu kolekcionēšanu jeb adoptēšanu viņa aizrāvusies nesen. “Stāsts ir par to, ka visām lellēm kādreiz ir bijis īpašnieks, kuram kādā brīdi tās kļuvušas liekas vai nevajadzīgas. Tās esmu uzņēmusi savā saimē. Balvos apskatāmajiem vainadziņiem šī ir ceturtā izstāde. Savukārt pirmo lelli pirms gada par pieciem euro iegādājos krāmu tirdziņā Spānijā. Meitas teica: “Nevajag, lelle naktī spokosies.” Man patīk lelles dīvainītes, nevis princeses. Vai spokojas? Nē, turklāt interesanti, ka pirmo lelli izstādes

organizētāja, Balvu Centrālās bibliotēkas speciāliste komunikācijas un radošajā jomā Viktorija Terentjeva novietojusi pie pašām durvīm labajā stūrīt.” Ari V.Terentjeva neslēpa prieku par iespēju balveniešus un pilsētas viesus iepriecināt ar Aijas pasaules fragmentiem: “Izstāde nav tikai par priekšmetiem, bet par stāstiem, kas dzīvo Aijas radītajos darbos.” Viņai piekrita bibliotēkas vadītāja Ruta Suseja, kura uzsvēra, ka rokdarbu smalkums, porcelāna trauslums apvienojumā ar meistarību, pacietību un sirds siltumu raksturo A.Dzirkali: “Paldies, ka jūs dodat iespēju apskatīt burvīgās lelles un burvīgos kroņus.”

Aijas dēls Mārtiņš Dzerkals ir spēlējis sešos pasaules čempionātos hokejā, tostarp bronzas turnīrā 2023.gadā, kad 10 spēlēs guva divus vārtus un trīsreiz rezultatīvi piespēlēja. Lūgta atklāt, vai viņu nemulsina jautājumi par bērniem, kuri aktīvi un rezultatīvi sporto, pieredzējusi māmiņa smaidot pavēstīja, ka tas tikai priecē: “Visi trenējas. Bērniem jānodarbojas ar sportu, jo sports norūda raksturu. Katru dienu ejot cauri grūtībām, tās pārvarot, sportisti nevar būt slikti cilvēki.” Sprīzot par veidu, kā bērnus atradināt no telefonu *bakstišanas*, A.Dzirkale neslēpa, ka tas nav viegli: “Pieliekam visas pūles, lai būtu rezultāts.” Šobrīd Aija kopā ar vīru Jāzepu saimnieku Salnavas pusē Latgalē, kur atjauno Salnavas muižu, veidojot to par ģimenes ligzdu un radošo centru.

P.S. “Man patīk visas lelles. Viņas ir mīļas,” skanēja septiņgadīgās izstādes apmeklētājas Aurēlijas Rēvaldes verdikts.

Nākamajā
Vaduguns

● Pārņem kaimiņu pieredzi
Skolas pavāre viesojas
Zviedrijā

● Kā nepazaudēt vērtības?
Mantojums – jums un mums

Līdzdalības darbnīcas Balvos

9.jūlijā Balvu muižas zālē ikviens aicināts piedalīties darbnīcās par līdzdalības procesiem un to aktivizēšanu, lai kopā apzinātu novada neformālos liderus, izstrādātu ceļa karti neformālo līderu stiprināšanai un metožu grozu, ko izmantot līdzdalības procesu veicināšanai Balvu novadā. Darbnīcās piedalīsies pārstāvji no Romas (Itālija) un Piraeus (Grieķija), lai dalitos savā pieredzē.

Viesojas ģenerāldirektorāta speciālisti

No 1. līdz 4.jūlijam Latvijā viesojās Eiropas Komisijas Reģionālās un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta pārstāvji, lai kopā ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas, Latgales plānošanas reģiona (LPR) un Latgales pašvaldību pārstāvjiem diskutētu

Īszinās

par Latvijas pierobežas reģionu attīstības vajadzībām un iespējām. LPR Attīstības padomes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs norādīja, cik nozīmīga ir Eiropas Komisijas pārstāvju viesošanās klātienē, lai personīgi pārliecīnātos par to, kā ES fondu programmas tiek īstenojas, kā tiek pieņemti lēmumi un kāds ir to reālais devums reģionam.

Notiks komandiera maiņa

9.jūlijā Rēzeknē notiks Zemessardzes 3. Latgales brigādes 32.kājnieku bataljona komandiera maiņas ceremonija, kuras laikā līdzšinējo bataljona komandieri majoru Zigmāru Krišānu amatā nomainīs majors Dainis Pušpurs.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Krievija ar savām noziedzīgajām un absurdajām aktivitātēm izpaužas visos virzienos. Par to, ka tā ir ne tikai lielvalsts teritorija, bet arī mierīlīgu un nevainīgu iedzīvotāju nogalinātāja, jau vairākus gadus visu mūsu acu priekšā liecina austrumu kaimiņvalsts valdošā režīmā uzsāktais asījainais karš Ukrainā. Turklat Krievija šajā valstī arvien biežāk veic dronu uzbrukumus tieši civilajiem mērķiem. Savukārt nupat tapis zināms, ka Krievija kļuvusi par pirmo valsti, kas formāli atzinusi talibu valdību Afganistānā. Ja kāds nav informēts, tad šīs Centrālāzijas valsts valdošā klike īsteno striktus šariata likumus (patiesībā tos interpretē pēc savām vajadzībām), kur, piemēram, meitenēm, kuras vecākas par 12 gadiem, liegta izglītība, bet pieaugušām sievietēm – darbs daudzās profesijās. Noteikti ari ierobežojumi, cik tālu sieviete drīkst ceļot bez vīriešu pavadona, kā arī izdoti dekrēti, kas aizliez sievietēm skaļi runāt sabiedriskās vietās...

Krievijā nekad nav valdījusi demokrātija, ja vien tikai 1990.gados, kad prezidents bija Boriss Jeļcins. Visos pārējos gadu simtos šīs valsts daudzās tautas dzīvojušas brīvības apspiestībā. Diemžēl tas Krievijas iedzīvotājos atstājis tik ļoti lielas rētas, ka, šķiet, absolūti lielākā daļa no viņiem ar likteni dzīvot mūžīgā autokrātu un diktatoru pavēlniecībā jau samierinājušies. Valda arī uzskats, ka tik milzīgu valsti nekā citādāk nemaz arī nevarētu pārvadīt. Iespējams, līdz ar to joprojām aktuāls viens un tas pats jautājums. Protī, ko no valsts, kas uzbrūk kaimiņiem un atbalsta citus noziedzīgus režīmus, var sagaidīt turpmāk? Un ko no šīs valsts nākotnē var sagaidīt tieši Latvija, kas no lielā austrumu kaimiņa vēsturiski cietusi tik ļoti, ka, runājot ļoti atklāti, viss, kas ar šo valsts vadību saistīts, jau sen kļuvis kā lamuvārds.

Latvijā

Plāno mazināt prēmijas. Pārskatot valsts budžeta izdevumus un vērtējot iespējas novirzīt papildus finansējumu nacionālajai drošībai, Kultūras ministrija izstrādājusi un Finanšu ministrijai noteiktajā termiņā sniegusi resora budžeta izdevumu samazinājuma priekšlikumus. To vidū ir prēmiju un naudas balvu izdevumu samazināšana kultūras nozarē. Šo risinājumu ministrija gatava ieviest vienlaikus ar citu nozaru prēmiju un naudas balvu samazināšanu, ja par to būs pieņemts vienots lēmums uz visu publisko sektoru. Tāpat Kultūras ministrija varētu palielināt valsts kultūras iestāžu un kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu daļu. Šo priekšlikumu ministrija pārrunājusi, tiekoties ar iestāžu un kapitālsabiedrību vadītājiem un nacionālās kultūras padomes sēdē. Šīs sarunas vēl turpināsies visā 2026.gada budžeta izveides procesā.

Uzsākti desmitiem procesu. Līdz šim Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) sācis 74 administratīvā pārkāpuma procesus saistībā ar aizvadītajām pašvaldību vēlēšanām. 55 saistīti ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā noteiktās kārtības un ierobežojumu neievērošanu, 17 – ar administratīvo resursu izmantošanu priekšvēlēšanu aģitācijas īstenošanai, bet divi – par priekšvēlēšanu aģitācijas paziņojumu nesniegšanu. Atsevišķos gadījumos KNAB jau pieņemis lēmumus, taču iestāde pašlaik atturas no detalizētākas lēmumu komentēšanas.

Reģistrēta iespējama krāpšanās. Valsts policija reģistrējusi gadījumus, kad cilvēki samaksājuši citām privātpersonām par Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku biletēm, bet nav nedz saņemta biletē, nedz arī atgūta samaksātā nauda. Policija aicina iedzīvotājus būt īpaši piesardzīgiem, iegādājoties svētku biletēs no privātpersonām internetā vai no rokas. Lai izvairītos no krāpšanas gadījumiem, likumsargi mudina rūpīgi izvērtēt pārdevēja identitāti, lai iespējamās krāpšanas gadījumā policijai būtu vieglāk atrast vainigo, un pēc iespējas pārliecināties par biletēs autentiskumu.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Vai sabiedrība stagnē?

Edgars Gabranovs

Nesen Balvu Novada muzejā aizvadīts seminārs, kurā aktīvi balvenieši sprieda par nevalstiskā sektora iesaisti vietējās kopienas stiprināšanā, kultūras pasākumu norisi, tautā sauktās *zaļās mājas* likteni, kā arī pārrunāja citus jautājumus. Semināra vadītāja Maruta Castrova atgādināja, ka cilvēkiem nereti diemžēl ir vieglāk staigāt ierastajās kurpēs, nevis iemēgināt jaunas.

Biedrības "Ziemeļlatgales partnerība" valdes priekšsēdētāja Ieva Leišavniece informēja, ka mūsu novadā vairāk nekā 200 projektos ieguldīti vairāk nekā 3 miljoni eiro. Viņa neslēpa, ka pastāv iespēja, ka pēc 2027.gada finansējums tiks pārtraukts: "Kāpēc? Mēs, sabiedrība, nespējam paši mainīties. Kādas ir iespējas, draudi un riski? Mūsdienās dzīves ritējums ir ļoti straujš – attīstībā, inovācijās, tehnoloģiju un sabiedrības vajadzību jomā. Nelecot iekšā tramvaju vagonos, kas strauji brauc projām, mēs, iespējams, zaudēsim finansējumu. Ir ļoti strauji jākultivē sadarbības principi, kopā jāiet pašvaldībai, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām, jauniešiem un senioriem. Atļaušos pateikt, ka sabiedrība kopumā stagnē. Mēs nemainām savu domāšanu, mēs nelīdzdarbojamies, mēs neiesaistāmies. Cilvēkus, kuri vēlas kaut ko darīt un mainīt, neuzklausa un neatbalsta. Mēs braucam dažādos pieredzes braucienos uz ārzemēm. Ko mēs no turienes atvedam? Atvedam pieredzi, bet nespējam to sabiedrībā kultivēt. Mēs nespējam *paraut līdzi* savus līdzcilvēkus, lai mainītu viņu domāšanu. Es varbūt izleksu no Leader kurpēm, ielecot savās kā Balvu Romas katoļu draudzes locekle. Cik daudzi no mums piedalās procesijās? Cik daudz ir personīgā ieguldījuma? Tas ir mežonīgs darbs. Kāpēc neveicas? Mēs nemainām savu domāšanu, mēs neesam gatavi iesaistīties un vienlaikus vēlamies, lai ir skaistas baznīcas un dārzi. Tas viss ir darāms tikai tad, kad mēs mainīsim savu domāšanu. Iekāpjot mednieku kurpēs, jāsecina, ka jaunieši nenāk šajā kopienā. Viņi baidās, viņi kļūst par veģetāriešiem un vegāniem, par suņu, kaķu un lāču mīliem. Cilvēks, kurš, atļaušos pateikt, ir augstākā kasta, kļūst mazsvarīgs. Mēs aizejam īpatnā domāšanā, vēloties savērties ar dabu, gaisu, ūdeni, vēju, pazaudējot cilvēku kā TĀDU, cilvēciskas īpašības. Mēs sākam apdraudēt savu pastāvēšanu un eksistenci, līdz ar to nenotiek kopienu atjaunošanās, dabīga paaudžu nomaiņa, izpaliek arī investīcijas. Vecākiem medniekiem vairs neko nevajag. Pietiek ar vienu licenci, lai, piemēram, nomeditu alni. Mums, jaunajiem, vajag normālu infrastruktūru, lai būtu normālās pastaigu takas pa mežu, gar upēm un ezeriem. Mēs nenākam kopienā, jo neesam mainījuši savu domāšanu. Ko var darīt? Izglītot sabiedrību, runāt par to, aicināt, rādīt, stāstīt. Nav jākaunas organizēt kopienu pasākumus. Piemēram, Kubulu mednieku kolektīvs katru gadu 9.novembrī organizē ģimēnu pasākumu. Neiet viegli. Daži bērni saka, ka drīkstam medīt tikai tos dusmīgos meža rukšus, bet tos alnīšus un briedišus aiztikt nedrīkst, jo viņiem ir skaistas acis. Par to ir jārunā. Diemžēl mēs klusējam, neuzdrošināmies izteikt savu viedokli. Par "Balvu vilcēju" kurpēm runājot, – esam 24 sievietes. Man ir tas gods būt šīs komandas kapteinei. Vai jūs domāt – ir viegli noturēt 24 sieviešu kolektīvu? Ikviena no mums ir personība, ikviena no mums ir labākā, skaistākā, atraktivākā un sportiskākā. Katrai jāprot atrast pīeja, jāuzrunā, jāmotīvē, jāsatur kopā. Nav viegli. Kāds teiks, ka tas ir kaut kāds feminisma novirziens. Nestrīdējos, tomēr tas ir veselīgs dzīvesveids. Atkal vajadzīga infrastruktūra – labi sporta laukumi, laba āra vide, labas sporta zāles. Sports, mīlie, ari kultūra. Mēs esam nodalījuši kultūru un sportu, kaut gan jāiet rokrokā."

Mudina būt aktīviem. Balvu novada pašvaldības projektu vadītāja Santa Šmite stāstīja par iespējamo sadarbību ar Eiropas pilsētām.

Skarbi secinājumi. Ieva Leišavniece ir pārliecināta, ka sabiedrība stagnē: "Riski ir un būs. Vienmēr būs kādi interešu konflikti, vienmēr būs nepietiekama līdzdalība, kā arī administratīvie šķēršļi un birokrātija. Kaut ko panākt var, tikai esot kopā kā vienotiem Balvu pilsētas, Balvu novada iedzīvotājiem, kuriem ir skaidrs mērķis, kā gribam dažādot savu ikdienu, kā to vēlamies padarīt bagātu, būt laimīgiem te un tagad. Mums pašiem sevi ir jāpāņem rokās un jāsapurina, – nu, aizejam, piemēram, uz procesiju. Esiet drosmīgi!"

Ejam pareizā virzienā. Balvu novada pašvaldības Kultūras pārvaldes vadītāja Rudīte Krūmiņa, spriežot par sadarbību novadā, atgādināja, ka darbs notiek, secinot: "Kaut arī ir dažādas upes, mēs sākam satecēt kopā." Viņa aicina 19.jūlijā būt aktīviem Balvu novada svētku apmeklētājiem. R.Krūmiņa ieskicēja arī 2026.gada plānus, piemēram, Balvos notiks Latvijas pūtēju orķestru lielkoncerts: "Lidz šim mums bija festivāli "Eima, eima" un "Lipa kust". Nākamgad būs festivāls "Eima, eima – lipa kust". Tāpat neizpaliks klasiskās dramaturģijas teātru festivāls "Kiršu dārzs" un novada svētki."

Ieteikumi, priekšlikumi

Balviem – 100

- Ezermalas, parka sakārtošana.
- Monētas izstrāde kā vērtība, nevis kā nieks.
- Leģenda – tiek izveidots leģendu skvērs.
- Balvu ezera oriģināls noformējums – peldošās skulptūras.
- Daudzfunkcionāla nojume (šahs, dambrete) Lāča dārza.
- Lāča dārzs, Amatu māja, reljefs par vilku tēmu.
- Mazā kaķa (vilka) trase Balvu pilsētas kokos.
- Kafejnīca vecā ūdenstorņa augšējā daļā ar burvīgu skatu uz Balviem.
- 100 gleznu izstāde (Balvu mākslinieki).
- "Prāta vētras" koncerts.
- Vēstuļu akcija Balviem (stāsti par piedzīvoto Balvos, interesantāko stāstu (vēstuļu autoru var apbalvot).
- Grāmatas "Balviem 100" izveidošana.
- Amfiteātris pie ezera ar saulrieta vērošanas iespējām, kvalitatīva kafejnīca.

* Turpinājums 10.lpp.

Augstākās pakāpes orķestrīs

Otrie labākie Latvijā – finālkonkurss Rīgā

Megija Kriviša

30.jūnijā un 1.jūlijā Rīgas 6.vidusskolā norisinājās XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku Pūtēju orķestru konkurs. Balvu Mūzikas skolas orķestrīs uz finālkonkursu devās 1.jūlijā, kur atskaņoja trīs skaņdarbus un ieguva augstāko pakāpi (47,50 punkti).

Pēc veiksmīgā izpildījuma. Žūrijas komisija orķestra izpildījumu atzina par ļoti veiksmīgu – augstākā pakāpe un otrie labākie Latvijā.

Foto - no personīgā arhīva

Orķestri ir sadalīti pēc grūtības pakāpēm – augstākā, vidējā un zemākā. Balvu Mūzikas skolas orķestrīs ir A grupas jeb augstākās grūtības pakāpes kolektīvs, un finālkonkursā bija jāatskaņo trīs skaņdarbi – obligātais, izvēles un izlozes. Obligātais skaņdarbs bija Sergeja Austra Universa "Tumša nakte", izvēles – Dž. Novaka "Lielo ezeru uvertīra" un izlozes – Raimondsa Paula uvertīra mūziklam "Māsa Kerija", kuru aranžējis Jānis Raslavs.

Balvu Mūzikas skolas orķestra dalībnieki jau no rīta pulksten 7 ar diviem autobusiem mēroja ceļu uz Rīgu, lai izpildītu skaņdarbus, ko cītīgi trenējās visu mācību gadu. Aizbraucot uz Rīgas 6.vidusskolu, orķestrim ierādīja samērā mazu klasi, kurā diemžēl viss orķestrīs ietilpt nevarēja, tāpēc iedeva vēl blakus telpu. Tā nu orķestranti sadalījās divās daļās: vienā telpā – koka pūšamie instrumenti, otrā – metāla pūšaministrumenti. Pēc dienas plāna bija paredzēts iet uz mēģinājumu telpu, kur orķestranti iespēlējās pirms nozīmīgās uzstāšanās. Pulksten 13 jau vajadzēja gatavoties uzņācienam, lai atskānotu sagatavoto programmu.

Pūtēju orķestrus vērtēja starptautiska žūrija – Jānis Retenais, Guntis Kumačevs, Pēteris Rudzītis, Kazys Daugela (Lietuva) un Harry Illak (Igaunija). Žūrijas komisijas priekšsēdētājs Jānis Retenais atzina, ka orķestri ir ļoti labi sagatavojušies savam lielajam koncertam un lielākā daļa spēlē teicamā līmenī. Turklat viņš piebilda, ka kaimiņvalstu komisijas pārstāvji atzīmējuši, ka Latvijā skolu jaunatnes pūtēju orķestri spēlē ļoti labā līmenī.

Pēc veiksmīgās uzstāšanās Balvu Mūzikas skolas orķestrīs operatīvi atstāja savas telpas, uztaiša kopbildi un devās uz autobusiem, lai dotos atpakaļ mājās. Rezultātus orķestranti uzzināja aptuveni deviņos vakarā. A grupā augstāko pakāpi ieguva trīs orķestri – Rīgas 6.vidusskolas orķestrīs (49,28 punkti), diriģenti Haralds Bārzdiņš un Viesturs Galenieks, Balvu Mūzikas skolas orķestrīs (47,50 punkti), diriģents Egons Salmanis, un Siguldas Mākslu skolas "Baltais flīģelis" un Siguldas Valsts ģimnāzijas pūtēju orķestrīs "Sudrabskaņa" (45,22 punkti), diriģenti Elmārs Rudzītis un Arnis Šmitiņš.

Foto - Jānis Poreitīšs

Pirms uzstāšanās. Orķestranti pirms uzstāšanās savā telpā pārbaudīja un pārrunāja skaņdarbu secību un gaidīja mirkli, kad varēs uzstāties.

Daļa no althornu grupas. Daļai orķestrantu šie būs pirmie Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki. Bildē (no kreisās) – Miervaldis, Kristers, Andris un Aivis.

Foto - Jānis Poreitīšs

Īsu brīdi pirms. Pirms uzstāšanās dalībnieku vidū bija vērojams neliels satraukums, bet arī uzjundīja sajūsma par gaidāmo izpildījumu.

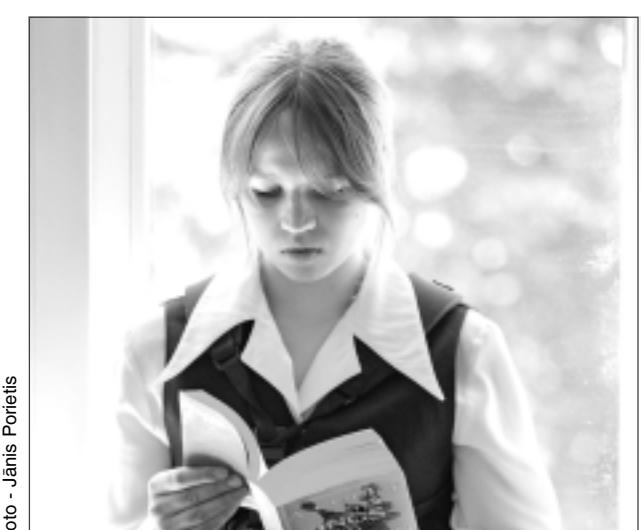

Foto - Jānis Poreitīšs

Svarīgākajā brīdi uzstājoties. Orķestrīs šosezon ir apguvis plašu programmu, gan gatavojoties savam jubilejas koncertam, gan finālkonkursam, gan dziesmu svētkiem, gan arī citiem pasākumiem. Orķestranti uz dziesmu svētkiem dosies 9.jūlijā, kur gatavosies koncertam "Tā radās skaņa" Kipsalā, noslēguma koncertam "TE-AUST" Mežaparka estrādē un svētku dalībnieku gājienam.

Katram sava. Baritonsaksofoniste Samanta pirms uzstāšanās laiku izmantoja lietderīgi, lasot grāmatu, jo tā domas varot novirzīt kaut kur citur.

Diennakts nometne

Sapņu stacijā sporto kopā

25. un 26.jūnijā Viļakas Jauniešu mājā, nometnē "Sapņu stacija: Sportojam kopā", bērni vecumā no 7 līdz 13 gadiem pavadīja divas piedzīvojumu pilnas dienas un naktis. Nometnes dalībnieku galvenais uzdevums bija kustēties, darit un būt kopā.

Jau kopš pirmās dienas bērni iesaistījās radošās un sportiskās aktivitātēs. Tā bija gan azartiska stafešu skriešana, gan katram savu personalizēto ziepiju izgatavošana, ko vēlāk paņem mājās kā dāvanu un atgādinājumu par divām

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Top smaržīgas dāvanas. Atgriezušies no diennakts nometnes, bērni pārsteidza mājiniekus ar pašu izgatovotām dāvanām – smaržīgām un krāsainām ziepītēm.

vienkārši izbaudīja vasaras kopā būšanu.

"Lai gan aktivitāšu bija daudz, svarīgāk, ka bērni jutās brīvi, iesaistīti, saredzēti un sadzirdēti. Mēs smējāmies, uzklāsījām un palīdzējām viens otram. Paldies bērniem, ka atvērās un bija līdzās. Paldies vecākiem par nemainīgo uzticēšanos. Sirsnīgs paldies mūsu brīvpārtīgajai palīdzībai Žanetei Ločmelei. Tiekmēs nākamajā "Sapņu stacijas" pieturā pavisam drīz – jūlijā vidū," aicina jaunatnes darbiniece Žaklīna Orlovska.

Foto - no personīgā arhīva

Kustības ir dzīvība. Nometnē bērni pievērsās dažadiem sporta veidiem. Otrās dienas rīts sākās ar spēlēm ezera krastā, svaigā gaisā.

Profesionālā orientācija

Jaunieši iepazīst uzņēmumus

Pateicoties biedrībai "Saules starī Viļakai", aizvadītajā nedēļā jauniešiem radās iespēja tuvāk iepazīt Viļakas uzņēmumus, izbaudīt to sniegtos pakalpojumus un uzzot uzņēmējiem jautājumus. Nedēļas laikā jaunieši ciemojās atpūtas kompleksā "Ezertūre" un Abrenes istabās. Drīzumā viņiem būs iespēja paviesoties arī lielsaimniecībā "Kotiņi".

2.jūlijā astoņi jaunieši devās ciemos pie Balvu novada uzņēmēja, "Ezertūres" īpašnieka Alyja Šmita. Viņš pastāstīja, kā tāpēc ideja un projekts "Ezertūre", cik lieli bija šīs atpūtas vietas izveides izdevumi, kā arī paskaidroja, kā, izmantojot pašvaldības izsludinātos uzņēmējdarbības atbalsta projektus, var īstenojat jebkuru ideju un sapni. Ciemiņi apskatīja glītos, ērtos namiņus, laivas, SUP dēļus, pirtīņas un visu "Ezertūres" teritoriju. "Paldies arī Alyja māsai Madarai par lielisko ekskursiju!" teic Balvu novada Jauniešu domes priekšsēdētāja un aktivitātes dalībniece Eliza Pužule. Pēc iepazīšanās ar aktīvās atpūtas kompleksu jaunieši ar prieku nobaudīja mājinieku piedāvāto gardo zupu un sarūpēto cienastu. "Jauniešiem joti patika "Ezertūres" apmeklējums, īpaši namiņi un iespēja tos kādreiz noīrēt pašiem. Viņus uzrunāja Alyja iedrošinājums sākt savu uzņēmējdarbību, it īpaši tepat – savā dzimtajā novadā," atklāj E.Pužule.

Savukārt 4.jūlijā jaunieši viesojās pie senlietu kolekcijas "Cīruliši" īpašnieka, novadpētnieka un uzņēmēja Dzintara Dvinska "Abrenes istabās". Savas puves patriots pastāstīja, kā radās ideja iekārtot šādu māju un izstādīt tajā eksponātus, kas liecina par dzīvi Abrenes aprīņķi laikā no pagājušā gadsimta 20. līdz 60. gadam. "Dzintars pastāstīja, cik daudz darba ieguldīts, lai savāktu visas šīs lietas vienkopus. Katra istaba bija piepildīta ar viņa lielisko, dvēseliski izjusto stāstījumu," atklāj E.Pužule. Jaunieši aplūkoja namā izstādītos priekšmetus, dokumentus un citas tā laika liecības, iejutoties pagājušā gadsimta atmosfērā un ikdienā. Sevišķi interesants jauniešiem šķita senlietu kolecionāra stāsts par ebreju dzīvi Viļakā pagājušajā gadsimtā, kā arī lieliskā un ekskluzīvā alus kausu izstāde. Ar interesi viņi aplūkoja arī šī gada jaunāko kolekciju, kurā savākti pagājušā gadsimta trauki, kas ražoti tādos tā laika uzņēmumos kā "Rīgas porcelāna fabrika" un "Kuznecova porcelāna fabrika".

Foto - no personīgā arhīva

Svaigā gaisā garšo labāk. Pēc kārtīgas "Ezertūres" namiņu izpētes uz ugunskura vārītā zupa un citi piedāvātie cienasti garšoja sevišķi labi.

Foto - no personīgā arhīva

Kara liecības. Zēniem visvairāk patika aptaustīt un apskatīt lietas, kas saglabājušās kopš Otrā pasaules kara.

Foto - no personīgā arhīva

"Arī mēs te labprāt dzīvotu!" "Ezertūres" mājīgo namiņu un ezera skaisto skatu iedvesmoti, jaunieši aizsapņojās, ka kādudien te varētu atgriezties jau kā klienti.

Foto - no personīgā arhīva

Kā jutās lieli priekšnieki? Skolēni labprāt iejutās padomju funkcjonāru lomā, apsēžoties pie galda, kādus tolaik izmantoja lieli priekšnieki un komunistiskās partijas līderi.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Iniciatīva

Ir jābūt burkānam, ne tikai pātagai

Vietnē "Manabalss.lv" atrodama ANDRA BAČKURA iniciatīva par attaisnoto izdevumu saraksta paplašināšanu, iekļaujot tajā mājdzīvnieku medicīniskos izdevumus. A.Bačkurs atklāj, ka iesniegt iniciatīvu viņu mudināja paša un draugu piedzīvotais, saskaroties ar mājas četrkājaino miluļu milzīgajiem ārstēšanas izdevumiem.

Kā radās doma iesniegt šādu iniciatīvu?

– Manās mājās dzīvo četri dzīvnieki – suns, kaķis, degu pele un kāmis. Ideja par šādu iniciatīvu radās jau pirms pāris gadiem, kad ārstēju savu mājas miluli. Paturēju to prātā līdz brīdim, kad arī mans kolēģis saskārās ar sava suņa ārstēšanas milzīgajiem izdevumiem. Ja mana dzīvnieka ārstēšana toreiz izmaksāja tūkstoti eiro, tad viņam – vēl vairāk.

Kādēļ tā?

– Kolēga sunim ir deviņi gadi. Viņam radās veselības problēmas – nevarēja piecelties un staigāt. Kolēģis aizbrauca pie veterinārsta, kurš ieteica uztasīt rentgenu, lai noskaidrotu, kas par vaimu. Problema radās momentā, kad pēc rentgena uzņēmuma nevarēja noteikt diagnozi. Līdz tam brīdim kolēģis jau bija iztērējis 700 eiro. Dakteris ieteica uztasīt arī ultrasonogrāfiju, kas izmaksātu vēl 800 eiro. Kad kolēģis jautāja, vai tiešām pēc sonogrāfijas varēs pateikt, kas sunim kaiš, dakters teica, – puse uz pusī. Kad kolēģis jautāja, kādas ir alternatīvas, ārsti atbildēja, ka pēc sonogrāfijas varētu skatīties, ko darīt tālāk, bet pusgadu varot palietot arī zāles. Kolēģis izvēlējās zāles. Ja pirms tam suns vispār nestāigāja,

pēc četru mēnešu medikamentu devas viņš ir atsācis staigāt un pats var iziet ārā nokārtoties. Pēc visa šī stāsta sapratu, ka tas jāaktualizē un iniciatīva ir jāiesniedz. Dzīvnieku medicīnas joma mūsu valstī nav sakārtota. Turklat paziņas ir bijuši pie veterinārkiem, kuriem maksājuši skaidrā naudā, pretī nesaņemot čekus. Tas nav pareizi, jo šī nauda aiziet valsts ēnu ekonomikā. Turpretim, ja cilvēki gribēs saņemt nodokļu atmaksu, kur būs jāiesniedz čeks, visi veterinārkiem tos prasīs.

Droši vien tas liks mājdzīvnieku īpašniekiem, kuri to vēl nav izdarījuši, reģistrēt un čipot savus miluļus, lai varētu saņemt nodokļu atmaksu par ārstēšanu?

– Tieši tā. Tas savā veidā būtu izdevīgi arī pašvaldībai, kas iekasē šo naudu.

Vai nebiedē, ka mūsu valsts birokrātiskā sistēma visu tik loti samudžinās, ka būs pārāk sarežģīti saņemt šo nodokļu atmaksu?

– Domāju, ka nē. Šis ir tikai pirmas solis, lai aktualizētu problēmu. Zinu par mūsu birokrātisko slogu. Atkal teiks, ka valdībai nav naudas utt. Taču būsim godīgi – šī nav tā problēma, kuras dēļ valdībai nav naudas. Tur ir citi iemesli, kādēļ valdībai nav naudas. Šis ir labs stimuls, lai uzsāktu virzīt procesu. Zinām, ka nesen Eiropa pieņēma regulu par vēl stingrākiem labturības noteikumiem. Mums ir tikai pātagas, bet jābūt arī burkānam. Domāju, ka tas ir labs ceļš, pa kuru virzīties. Protams, būs grūti, būs lieli birokrātiskie šķēršļi, bet esmu gatavs cīnīties līdz galam, lai būtu vismaz kaut kāds rezultāts. Kāds tas būs, redzēsim.

Foto - no personīgā arhīva

Iniciatīvas autors Andris Bačkurs. Savā iniciatīvā tās autors uzskaitījis vairākus sabiedrības un valsts budžeta ieguvumus. Viņš pārliecināts, ka tas ir tikai pirmais nelielais solis uz dzīvnieku medicīnas un labturības sistēmas sakārtošanu.

Iniciatīva

Latvijā mājdzīvnieku īpašniekiem ir pienākums nodrošināt dzīvnieku labturību, tostarp arī savlaicīgu ārstēšanu. Tomēr veterinārmedicīniskie pakalpojumi bieži vien ir būtiski dārgāki nekā cilvēku ārstniecība – tos nesubsīdē valsts un tie nav iekļauti arī attaisnoto izdevumu sarakstā iedzīvotāju ienākumu nodokļa (IIN) deklarācijā. Tāpēc mēs aicinām: iekļaut mājdzīvnieku medicīniskos izdevumus kā attaisnotos izdevumus, kas deklarējami gada ienākumu deklarācijā, tā dodot iespēju dzīvnieku īpašniekiem saņemt daļēju IIN atmaksu līdz noteiktai summas robežai.

Lai ištenotu piedāvātās pārmaiņas, t.i., iekļautu mājdzīvnieku medicīniskos izdevumus attaisnoto izdevumu sarakstā, nepieciešams veikt konkrētas normatīvās, tehniskās un informatīvās darbības šādā secībā:

NORMATĪVO AKTU GROZĪJUMI:

- Sagatavot un Saeīmā iesniegt grozījumus likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", iekļaujot jaunu punktu par iespēju deklarēt veterinārmedicīniskos izdevumus kā attaisnotos izdevumus.

- Noteikt summas griestus (piemēram, 300 EUR gadā uz vienu nodokļu maksātāju) un attiecīnāmos pakalpojumus (ārstēšana, vakcinācija, profilakse, hronisku slimību kontrole).

- Izstrādāt Ministru kabineta noteikumus, kuros precīzēti piemērošanas nosacījumi, tai skaitā: dzīvnieka reģistrācija uz attiecīgā īpašnieka vārda (piemēram, Lauksaimniecības datu centrā); rēķinā jābūt norādītai dzīvnieka un saimnieka datiem; tikai oficiāli noformēti izdevumi ar kvīti vai rēķinu.

TEHNISKĀ IEVIEŠANA:

- Veikt atbilstošus pielāgojumus Valsts ieņēmumu dienesta (VID) EDS sistēmā, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem ērtā veidā augšupielādēt veterinārmedicīnisko pakalpojumu rēķinus un atzīmēt tos deklarācijā.

- Izstrādāt automātiskus validācijas mehānismus, kas pārbauda reģistrācijas atbilstību (piemēram, sasaistot ar Lauksaimniecības datu centra datubāzi).

SADARĪBA AR NOZARI:

- Informēt veterinārās klinikas par izmaiņām un nodrošināt, ka tām ir iespēja korekti sagatavot rēķinus ar nepieciešamajiem datiem.

- Sadarboties ar Lauksaimniecības datu centru, lai nodrošinātu vienkāršotu un pārskatāmu dzīvnieku reģistrācijas sistēmu, ja tā vēl nav pilnībā ieviesta visos segmentos.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU:

- Nodrošināt informatīvu kampaņu, skaidrojot iedzīvotājiem, kā jaunā sistēma darbosies, kā reģistrēt dzīvnieku un kā sagatavoties deklarēšanai.

- Popularizēt pārmaiņu priekšrocības, tai skaitā finansiālo atbalstu ģimenēm, dzīvnieku veselības uzlabošanu un ēnu ekonomikas mazināšanu.

Sabiedrības ieguvums: mājdzīvnieki ir ģimenes locekļi, un rūpes par viņiem veicina emocionālo labklājību, mazina vientulību un pat depresiju. Rūpes par dzīvnieku veselību ir arī sabiedrības veselības jautājums – neārstēts dzīvnieks var apdraudēt citus dzīvniekus vai pat cilvēkus.

Finansiālais slogs: veterinārie pakalpojumi, piemēram, neatliekama kirurģija, zobu aprūpe, onkoloģija, alerģiju ārstēšana, vakcinācija vai pat hronisku slimību kontrole bieži maksā simtiem vai pat tūkstošiem eiro. Šie izdevumi bieži rodas pēkšni, un daudziem cilvēkiem tie kļūst par smagu slogu.

Valsts labturības likumi: Dzīvnieku labturības likums nosaka, ka dzīvnieka īpašniekam jānodrošina veterinārā aprūpe, kad tas nepieciešams. Taču valsts finansiāli šādu rīcību neatbalsta, radot pretrunu starp likumu un realitāti.

Ēnu ekonomikas mazināšana: iespēja atgūt daļu no oficiāli reģistrētiem izdevumiem veicinās kvišu pieprasīšanu, mazinot ēnu ekonomiku veterinārajā sektorā.

Viedokļi

IKARS BLEIVE no Balviem: – Uzskatu, ka šī iniciatīva ir atbalstāma. Tas radītu drošības sajūtu tiem, kas paņem dzīvnieku, bet baidās, ka nespēs segt medicīniskos izdevumus slimības gadījumā. Tas veicinātu arī kaķu un suņu vakcināciju, kā arī sterilizāciju, jo cilvēki zinātu, ka kaut kādu daļu izdevumu var atgūt. Tas varētu uzlabot situāciju ar nekontrolētu dzīvnieku vairošanos. Paldies Dievam, maniem mājdzīvniekiem slimot negadās bieži, bet, ja gadās, tad izdevumos parādās cipari ar divām nullēm. Vizite pie veterinārsta vien maksā 40 eiro, bet klāt nāk maksā par procedūru, kas tiek veikta. Arī potēšana izmaksā zināmu summu.

SILVIJA STRUPKA, veterinārste Balvos: – Domāju, ka iedzīvotājiem tas būtu izdevīgi. Sevišķi, ja rēķins par dzīvnieka ārstēšanu sasniedz tūkstoti vai pat vairākus. Tikai negribētos, lai valsts to likumu samudžina tā, ka cilvēkam būtu jāiesniedz vai desmit dažādi dokumenti, lai no tā viena tūkstoša atpakaļ dabūtu vienu eiro. Taču kopumā šādu iniciatīvu atbalstu.

Apmeklētāju ievērībai

Balvos notiks starptautiskas suņu sacensības

12.jūlijā Balvos, Lāča dārzā, biedrība "Vadividi" rīko "Nosework" suņu sacensības "Balvi 2025" treniņu formātā 0; 1. un 2.klases dalībniekiem. Suņu un viņu saimnieku sniegumu vērtēs tiesnese Alla Bušinska no Igaunijas.

NOSE WORK
12.07.2025

BIEDRĪBA "VADIVIDI"
RĪKO "NOSEWORK"
SACENSĪBAS
TRENIŅU FORMĀTĀ,
0. KЛАSES
PRAŠĪBAS.
TIESNESIS - ALLA
BUSINSKA/
IGAUNIJA AICINĀTI
IESĀCĒJI 0.1. UN 2.
KLASES DALĪBNIKI.

BALVOS, BRĪVĪBAS IELA
46
LĀČU DĀRSZS

+371 2999 9759

Uzvedības noteikumi:

- Iūgums sacensību laikā pieskatīt bērnus līdz 10 gadu vecumam (viņiem jāatrodas līdzās vecākiem);
- Iūgums nenākt klāt suņiem, kuri gatavojas startam;
- Suņus drīkst glaudīt tikai ar saimnieka atļauju;
- Iūgums neienākt ar īpašu lenti norobežotajā sacensību teritorijā;
- Sacensību laikā ievērot klusumu un kārtību, jo starta laikā dalībniekiem jākoncentrējas.

Meistarklases salonā

Tevi gaida iedvesma, sarunas un pārsteigumi!

Meistarklases ir brīdis, kad var būt atpūtā un mierā ar sevi – baudīt laiku, īauties radošumam un relaxācijai. 5.jūlijā LAGOM Beauty salonā norisinājās meistarklases, kur dāmām bija iespēja gatavot savu matu masku, kā arī dabigu mājas aromātu.

Skaistumkopšanas salonā LAGOM pirmo reizi norisinājās meistarklases, kur piedalījās 10 dalībnieces. Dāmas ne tikai gatavoja matu maskas un dabīgos mājas aromātus, bet arī baudīja uzkodas, saņēma dāvanas un piedalījās loterijā. Salona īpašniece Karīna Makarova atklāja, ka sākotnēji bija uztraukums par gaidāmajām meistarklasēm, jo domāja, – neviens nepieteikties un neatnāks: "Jāteic, jau piecus gadus prātā bija ideja par meistarklasēm. Visu laiku internetā redzēju, ka citviet norisinās gleznošanas, skaistumkopšanas un citas meistarklases, un visur tās notiek tik skaisti un estētiski." Viņa noteica, ka mērķis nebija nopelnīt, bet gan brīnišķīgi kopā pavadīt laiku. "Šobrīd domāju, ka augusta beigās arī varētu kaut ko līdzīgu uzrīkot, bet ne tieši tāpat kā šoreiz," stāstīja Karīna un piebildā: "Ja izdosies, ar laiku varētu rīkot tematiskās meistarklases, piemēram, ap Ziemassvētkiem." Salona īpašniece izteica domu, – ja kāds vēlētos dzimšanas dienā vai vecmeitu ballītē meistarklasi, arī to varētu noorganizēt. "Mūsu pusē nekā tamlīdzīga nav. Ja gribas kaut ko īpāšāku, visur ir jābrauc," noteica K.Makarova.

Meistarklases sākās četros pēcpusdienā. Sākumā dalībnieces iepazīnās un nedaudz par sevi pastāstīja. Kā izrādās, viena sieviete mēroja tālāku ceļu uz Balviem – no Litenes. Pēc tam, savstarpēji vienojoties, izvēlējās, ka pirmo vēlas gatavot matu masku. Bija dotas piecas opcijas, bet pašām vajadzēja izvēlēties vienu sev tīkamāko. Patiesībā, lai mājas pagatavotu matu masku, tas neprasā daudz laika. Arī no dabīgām izejvielām var izgatavot maskas, kas stimulē matu augšanu, stiprina tos un padara spīdigākus. Pēc masku izgatavošanas dāmām bija uzkodu pauze, un tad viņas kērās pie mājas aromātu izveides. Lai arī daudzas izvēlējās vienu un to pašu recepti, katrai smarža rezultātā bija citādāka.

Intrigai jābūt vienmēr. Meistarklases beigās dalībnieces izmēģināja veiksmi loterijā. Katra saņēma kartīti, uz kurās, tās nokasot, varēja uzzināt, kāda būs balva. Karīna paziņoja, – lai būtu interesantāk, deviņas biljetes ir ar laimestu, savukārt viena – 'šoreiz nepaveicās'.

Roku darbs. Lai izveidotās matu maskas un mājas aromāta iepakojums izskatītos vēl vizuāli estētiskāks un pievilcīgāks, tos varēja papildināt ar uzlīmēm, uz kurām uzrakstīts 'roku darbs', kā arī ar lentītēm.

Pēdējā vilciens. Frizeri Oksanai paveicās, ka pavēdēja iespēja tikt uz meistarklasi. "Nolēmu, – ja ir iespēja, kāpēc to neizmantot?! Vienmēr izdomāju, kur aizbraukt un lietderīgi izmantot laiku," viņa atklāja. Taujāta, kā pati raugās uz dabiskajām matu maskām, frizeri atteica, ka to izmantošana aizņemot krieti vairāk laika, jo pašam vispirms ir jātaisa, jāievēro derīguma termiņš un ilgāk jātūr matos, lai būtu iedarbība, taču galvas ādai tas esot veselīgi – tā tiek mitrināta un attīrīta.

Pauzītē. Dāmām tika sarūpēts arī uzkodu galds, kūka un dzērieni, lai varētu atpūsties un parunāties. Salona īpašniece Karīna jokojoties piekodināja, ka kārtīgi jāpāēd, lai mājas nebūtu nožēlas, ka visu piedāvāto nenobaudīja.

Dabiskie mājas aromāti. Lai arī daudzas dalībnieces izvēlējās veidot vienādus mājas aromātus, katrai tas izdevās citādāks. Dāmas viena otrai vaicāja, kādu aromātu veidoja, tos pasmaržoja, kā arī izdomāja asociācijas.

Estētiski un skaisti. Nenoliedzami, noformējums ir būtisks aspekts atmosfērai. Arī dalībnieces atzina, ka bija padomāts par katru sīkumiņu un detaļu. Galdu rotāja vasaras ziedi, radot un piešķirot meistarklasei dabas pieskārienu.

Izvēles priekšā. Dalībniecēm bija jāizvēlas sev tīkamā matu maska – matu spīdumam, augšanai, mitrinošā, atjaunojošā vai stiprinošā. Varbūt pat no pirmā acu uzmetiena masku nosaukumi šķita interesanti to sastāvdaļu dēļ, taču patiesībā to miksējums dara brīnumu lietas sieviešu skaisītākajai rotai – matiem.

Pateicībā par iespēju. Pēc meistarklases dalībnieces jutās priecīgas, kā arī novērtēja ieguldīto darbu pasākuma tapšanā. Dāmas atzina, ka sociālajos medijos sekos līdzi, lai nepalaistu garām nākamās meistarklases pieteikšanos.

Lappusi sagatavoja Megija Kriviša

Vasaras brīvlaiks

Kur Balvos jauniešiem lietderīgi pavadīt brīvo laiku?

Vasarā jauniešiem ir vairāk brīva laika, ko pavadīt pēc saviem ieskatiem. Lai noskaidrotu, vai arī Balvos iespējams šo laiku izmantot lietderīgi, uzklausiju dažas vietējās jaunietes. Viņu pieredze liecina, ka arī mazpilsētā netrūkst vērtīgu un aizraujošu iespēju.

TINA TRUPOVNIECE

Šovasar es atpūšos

Domāju, ka Balvos piedāvā daudz iespēju, kur jauniešiem pavadīt savu brīvo laiku lietderīgi. Protams, mēs nevaram salīdzināt Balvus ar lielajām pilsētām, kur ir milzīgi koncerti, festivāli un citas izklaides iespējas, bet tas nenozīmē, ka šeit nav ko darīt. Jā, varbūt nav daudz pasaules mēroga pasākumu, bet ir vietējās aktivitātes, kas ir vienlīdz vērtīgas un interesantas. Lielu daļu sava laika pavadu, piedaloties vietējās pasākumos, kas varbūt ir mazāki, bet ļoti iedvesmojoši. Balvos ir daudzas mazās iniciatīvas – vietējie festivāli, tirgi, dzīvās mūzikas pasākumi, kas katru gadu pulcē vietējos iedzīvotājus un ļauj iegūt jaunas pieredzes. Tāpat ļoti bieži dodos pastaigas uz pilsētas parkiem un tuvākajiem ezeriem vai mežiem. Daba ir tā vieta, kur varu atgūt spēkus un *atslēgties* no ikdienas steigas. Pastaigas ir arī lielisks veids, kā sarunāties ar draugiem par dzīves notikumiem vai vienkārši izbaudīt klusumu. Runājot par aktivitātēm, esmu ļoti priecīga, ka Balvos ir lieliska sporta infrastruktūra. Mums ir labi apriktoti sporta laukumi, kur var aiziet kopā ar draugiem uzspēlēt basketbolu, futbolu

vai volejbolu. Tā ir lieliska iespēja ne tikai fiziski izaicināt sevi, bet arī vienkārši pavadīt laiku aktīvi un veselīgi. Vēl viena nozīmīga aktivitāte, kas palīdz man pavadīt laiku lietderīgi, ir dalība vietējos kultūras pasākumos. Balvu Kultūras un atpūtas centrs bieži organizē koncertus un teātra izrādes, kas ir lieliska iespēja iepazīt vietējos talantus un bagātināt savu kultūras pieredzi. Lai arī pasākumi var nebūt tik lieli kā Rīgā vai citās lielākās pilsētās, tie ir ļoti kvalitatīvi un sniedz lielisku iespēju attīstīt savu radošumu. Piemēram, šovasar plānoju apmeklēt vairākus vietējos koncertus, kas atklāj jaunos māksliniekus un ļauj izbaudīt dzīvo mūziku. Bet, protams, ne mazāk svarīga ir iespēja piedalīties brīvpārtīgajos darbos. Balvos tiek organizēti dažādi sabiedriskie projekti, kuros var piedalīties ikviens jaunietis. Brīvpārtīgais darbs ir lieliska iespēja iegūt jaunas prasmes, mācīties organizēt pasākumus un sadarboties ar citiem cilvēkiem. Tāpat šāda veida darbs palīdz papildināt jaunu draugu pulku un stiprināt kopienas sajūtu.

Balvos jauniešiem ir daudz iespēju

MARIJA MASLOVSKA

Iespēja iegūt jaunus draugus

LUISA MARIJA ŪZŪLIŅA

Balvos jauniešiem ir daudz iespēju lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Piemēram, jauniešu centrs ir vieta, kur var piedalīties dažādos projektos un aktivitātēs, mācīties jaunas prasmes un attīstīt savu potenciālu. Es pati daudz laika pavadu mēģinājumos, jo šovasar gatavojos Dziesmu svētkiem, kas būs mani pirmie. Tas ir ļoti svarīgs notikums, kas palīdz attīstīt gan muzikālās, gan komandas darba prasmes. Balvos ir arī daudz iespēju piedalīties vietējās pasākumos, piemēram, koncertos vai radošajās darbnīcās. Pagājušajā gadā man bija iespēja piedalīties ceļojumā uz Čehiju ar deju kolektīvu, un tas bija lielisks piedzīvojums, kas paliks atmiņā. Vasārā bieži eju ārā ar draugiem, lai izbaudītu dabu, bet, ja laika apstākļi nav piemēroti, palieku mājās un izmantoju laiku mācībām vai atpūtai. Šī vasara būs mierīga, bet es plānoju lietderīgi pavadīt laiku, piedaloties dažādās aktivitātēs un attīstīt savas prasmes. Balvos noteikti ir, kur pavadīt brīvo laiku, piedaloties dažādās aktivitātēs, kas palīdz attīstīties un veidot jaunas atmiņas.

Vērtīga ir kopības sajūta

RENĀTS VILIPSONS

Lai gan izklaides iespēju nav pārāk daudz, tomēr, ja pats meklē, var atrast dažādus veidus, kā lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Jauniešiem ir iespējas iesaistīties pulciņos, apmeklēt tautas dejas, teātri vai sporta nodarbības. Balvos pieejami sporta laukumi, skeitparks, volejbola tikli pie ezera un stadions pie ģimnāzijas – tie visi ir labi piemēroti aktivai atpūtai. Šovasar, piemēram, esmu ļoti aizņemts ar darbu, bet brīvos mirklus vienmēr cenšos pavadīt aktīvi un lietderīgi. Bieži tiekos ar draugiem, ar kuriem kopā spēlējam basketbolu vai futbolu. Ir forši, ka Balvos ir tāda infrastruktūra, kas ļauj jauniešiem izkustēties un veidot komandas garu. Man patīk arī izbaudīt klusumu pie ezera vai pastaigāt pa mežu. Vasaras vakari ir ideāli piemēroti tam, lai atpūstos, klausoties dabas skaņas, un sarunātos ar draugiem par dzīves lielajām un mazajām lietām.

Lai gan šeit, Balvos, nav milzīgu koncertu vai festivālu, tas nenozīmē, ka nav, ko darīt. Jā, mums nav lielo starptautisko pasākumu, taču mēs noteikti nevaram teikt, ka esam kaut ko zaudējuši. Patiesībā šeit ir daudz vietējās nozīmīgās aktivitātēs, kas ir vismaz tikpat vērtīgas. Piemēram, katru gadu tiek organizēti dzīvās mūzikas koncerti, kuriem ir sava īpašā atmosfēra, kas bieži vien pat pārsniedz to, ko piedāvā lielās pilsētas. Šajos pasākumos var iepazīt jaunos vietējos māksliniekus, kas piedāvā ne tikai mūziku, bet arī iespēju būt daļai no kaut kā patiesi unikāla. Balvos, tāpat kā daudzās mazākās pilsētās, ir iespējas piedalīties brīvpārtīgajos darbos. Esmu ļoti pateicīgs par šādu iespēju, jo brīvpārtīgais darbs ir lieliska veids, kā ne tikai palīdzēt citiem, bet arī iegūt jaunas prasmes un pieredzi. Šogad, piemēram, esmu piedalījies vairākos pasākumos, kas tika organizēti gan Balvu novadā, gan citos tuvākajos pagastos. Tie ir dažādi projekti, kas veicina sabiedrības saliedētību un palīdz attīstīt mūsu vietējo kopienu. Tāpat tas ir lielisks veids, kā satikt jaunus cilvēkus un veidot ilgtermiņa draudzības. Arī ģimenes dzīve man ir ļoti svarīga – mēs bieži mēģinām kopā pavadīt laiku, nevis tikai sēdēt mājās pie ekrāniem. Ar ģimeni esam nosprauduši mērķi kādreiz aizbraukt ceļojumā uz tālākām vietām, bet šobrīd mums vairāk jādomā par iespējām, kā pavadīt laiku tepat, Balvos vai tuvējā apkārnē. Ikdienā mēs bieži plānojam pastaigas pie tuvākajiem ezeriem vai dodamies ekskursijās pa Latvijas skaistākajiem dabas objektiem. Tas ir lielisks veids, kā atgūt spēkus un dzīvot saskaņā ar dabu.

Vispār, ja runājam par vasaru, man patīk, ka ikdienā varu apvienot darbu un brīvo laiku, tāpēc neviena diena nav vienmuļa un garlaicīga. Mēģinu pavadīt tās jēgpilni. Ja tas nozīmē aktīvu atpūtu vai piedalīšanos kādā sabiedriskā pasākumā, tad tā arī daru. Man svarīgi, lai diena nebūtu izniekota, tāpēc katru brīdi cenšos izbaudīt, ja vien tas ir iespējams. Jā, mēs Balvos varbūt nevaram piedāvāt visus tos lielos pasākumus, kādi ir lielākajās pilsētās, bet domāju, ka šeit ir arī savas priekšrocības. Balvos ir kaut kas īpašs – katrais mazais pasākums, katra vietējā iniciatīva rada kopības sajūtu, kas ir patiesi vērtīga. Tāpat šeit ir daudz iespēju, kā attīstīt sevi un iegūt jaunas pieredzes, kas ir tik svarīgas dzīvē.

Lai gan Balvi ir nelieli, tomēr tie piedāvā daudz iespējas jauniešiem, lai lietderīgi pavadītu brīvo laiku, un esmu pārliecīgā, ka to var izdarīt arī šeit – Balvos. Kopā ar deju kolektīvu gatavojamies jauniešu dziesmu un deju svētkiem, un šis process ir ļoti aizraujošs un attīstošs. Balvos ir dažādi kultūras pasākumi, kuros jaunieši var piedalīties un attīstīties, un šāda aktīva piedalīšanās ir lieliska iespēja lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Pēc intensīviem mēģinājumiem mēs plānojam ceļojumu uz Griekiju, kur piedalīsimies festivālā. Iepriekšējā gadā piedalījāmies festivālā Itālijā, kas man palika atmiņā ne tikai kā ceļojums uz jaunu valsti, bet arī kā iespēja iegūt jaunus draugus. Šādi pasākumi ne tikai bagātina pieredzi, bet arī sniedz iespēju iegūt jaunus iespaidus un pilnveidot sevi. Tomēr arī ikdienā cenšos atrast laiku atpūtai. Balvos ir daudz vietu, kur var vienkārši izbaudīt mieru dabā, pastaigas pa parkiem un ezeriem un lieliska iespēja *atslēgties* no ikdienas steigas. Kādu dienu varu pavadīt kopā ar draudzenēm, bet kādu izvēlos vienkārši atpūsties mājās. Pat šīs mierīgās dienas ir svarīgas, lai saglabātu līdzsvaru starp aktivitātēm un atpūtu. Esmu ļoti apmierināta ar savu vasaras plānu, jo tas sniedz man iespēju attīstīt sevi gan mākslinieciskā, gan fiziskā jomā. Balvos jauniešiem ir daudz iespēju lietderīgi pavadīt brīvo laiku, piedaloties kultūras pasākumos, sportojet vai vienkārši baudot dabu. Kad vasara būs galā, varešu ar vieglu sirdi uzsākt jauno mācību gadu, zinot, ka esmu šo laiku pavadījusi pilnvērtīgi un lietderīgi.

Lappusi sagatavoja Rēzija Ozola

Volejbols

Startējis Balvu novada atklātais čempionāts

Artūrs Ločmelis

27.jūnijā Balvos sākās "Ziemeļlatgales Sporta centra" organizētais Balvu novada atklātais pludmales volejbola čempionāts. Spītējot nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, pirmajā posmā startēja 37 komandas!

Nemot vērā, ka šogad čempionātā atkal piedalās komandas no kaimiņnovadiem (Gulbenes, Rēzeknes, Kārsavas, Ludzas), spēles solijās būt spraigas. Un tā tas arī bija, jo visās grupās līdz pat pēdējam mačam nevarēja prognozēt, kuras komandas izcīnīs pirmo vietu. Savukārt 2.jūlijā čempionāts turpinājās Viļakas pludmales volejbola laukumos, kad notika turnīra

Pirma posma rezultāti

Grupa "Vīrieši": 1.vieta – "VUGD" (Aigars Kalniņš, Rihards Melnis); **2.vieta** – "KAVI" (Viesturs Pipčāns, Gvido Supe); **3.vieta** – "Gaisa karaspēks" (Ilja Razvodins, Matvejs Razvodins). Labākais uzbrūkošais spēlētājs – Aigars Kalniņš ("VUGD"), labākais aizsardzības spēlētājs – Gvido Supe ("KAVI").

Grupa "Vīrieši +40": 1.vieta – "Rakstiņi/..." (Elmārs Rakstiņš, Jānis Rakstiņš); **2.vieta** – "Iesācēji" (Raivis Romančuks, Guntars Kukors); **3.vieta** – "90+" (Dainis Lucijanovs, Aldis Aleksejevs). Labākais uzbrūkošais spēlētājs – Guntars Kukors ("Iesācēji"), labākais aizsardzības spēlētājs – Elmārs Rakstiņš ("Rakstiņi").

Grupa "Sievietes": 1.vieta – "Aukstā zupa" (Džūlija Ļisicina, Karlīne Nakoskina); **2.vieta** – "Divas pa smiltīm" (Līva Raciborska, Santa Hofmane); **3.vieta** – "Ansami" (Samanta Zubova, Milēna Berjozova). Labākā servētāja – Līva Raciborska ("Divas pa smiltīm"), labākā aizsardzības spēlētāja – Džūlija Ļisicina ("Aukstā zupa").

Grupa "Jaunieši": 1.vieta – "Zandartī" (Mairis Ančs, Ivo Frolovs).

otrais posms un 25 komandas izspēlēja gandrīz 60 spēles. Pārstāvētas bija visas meistarības grupas, bet visielākā atsaucība bija grupa "Vīrieši" (desmit komandas). Rezultātā pēc otrā posma visaugstākais kāpums čempionāta kopvērtējumā izdevās komandai "NDK", kas grupā "Vīrieši" no 13.vietas pacēlās uz augsto 4.vietu. Vēl divās grupās notika līderu maiņa, bet grupā "Vīrieši 40+" pirmajā vietā nostiprinājās komanda "Rakstiņi/...". Savukārt grupā "Jaunieši" maksimālo punktu skaitu pēc diviem aizvadītiem posmiem izcīnījusi komanda "Zandartī". Nākamais, trešais, posms notiks 16.jūlijā Balvos. Jāpiebilst, ka čempionāta galvenais tiesnesis ir Kaspars Usāns.

Foto - no personīgā arhīva

Cīnās vīri! To, cik ļoti populāra ir volejbola spēle Balvu novadā, liecina ne tikai lielais komandu skaits Balvu novada atklātajā čempionātā, bet arī entuziasms, ar kādu volejbolisti cīnās par katru laukuma centimetru.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Komanda "Rakstiņi/...". JĀNIS (labajā pusē) un **ELMĀRS RAKSTIŅI** – uzvarētāji pirmajā un otrajā posmā grupā "Vīrieši 40+".

Komanda "Divas pa smiltīm". LĪVA RACIBORSKA (labajā pusē) un **SANTA HOFMANE** – uzvarētājas otrajā posmā grupā "Sievietes".

Otrā posma rezultāti

Grupa "Sievietes": 1.vieta – "Divas pa smiltīm" (Līva Raciborska, Santa Hofmane); **2.vieta** – "Meitenes" (Rēzija Ozola, Aiga Iljanova); **3.vieta** – "Aukstā zupa" (Džūlija Ļisicina, Karlīne Nakoskina). Labākā uzbrūkošā spēlētāja – Santa Hofmane ("Divas pa smiltīm"), labākā servētāja – Karlīne Nakoskina ("Aukstā zupa"), labākā aizsardzības spēlētāja – Aiga Iljanova ("Meitenes").

Grupa "Jaunietes": 1.vieta – "Zvaigžņu spēks" (Kristīne Kamzola, Madara Borisā).

Grupa "Vīrieši": 1.vieta – "NDK" (Edgars Bendzulis, Kristers Pipčāns); **2.vieta** – "KAVI" (Viesturs Pipčāns, Gvido Supe); **3.vieta** – "VUGD" (Rihards Melnis, Andris Počs). Labākais uzbrūkošais spēlētājs – Kristers Pipčāns ("NDK"), labākais servētājs – Rihards Melnis ("VUGD"), labākais aizsardzības spēlētājs – Edgars Bendzulis ("NDK").

Grupa "Vīrieši 40+": 1.vieta – "Rakstiņi/..." (Jānis Rakstiņš, Elmārs Rakstiņš); **2.vieta** – "BISTRO" (Dzintars Vasiljevs, Nauris Pulkstenis); **3.vieta** – "Bērzgale" (Olegs Žukovs, Andris Salītis). Labākais uzbrūkošais spēlētājs – Nauris Pulkstenis ("BISTRO"), labākais servētājs – Olegs Žukovs ("Bērzgale"), labākais aizsardzības spēlētājs – Elmārs Rakstiņš ("Rakstiņi/...").

Grupa "Jaunieši": 1.vieta – "Zandartī" (Mairis Ančs, Ivo Frolovs); **2.vieta** – "Viļackie" (Jānis Logins, Roberts Melāns). Grupas "Jaunieši" MVP jeb vērtīgākais spēlētājs – Mairis Ančs.

Jaundzimušie

Sanita Karavočika

Abi ar vīru nolemj, – būs Paula. 19.jūnijā pulksten 6.19 pasaulē nāca meitenīte. Svars – 3,955kg, garums – 57m. Meitenītes vecākiem Ilzei un Aivim Pabērziem no Medņevas pagasta šis ir piektais bērniņš. Mazo māsiņu mājās gaida vecākā māsa Madara, kurai ir seši gadi, Elīna, kurai augustā paliks pieci gadi, trīsgadīgā Nora un mazais brālis Hūberts, kuram ir pusotrs gadiņš. "Otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzinājām, ka būsim vecāki vēl vienai meitiņai. Protams, abi ar vīru par šo ziņu priecājāmies, jo mums nebija būtiski – būs puika vai meitenīte, ka tikai bērniņš piedzimst vesels. Turklat mana intuīcija teica, ka būs meitenīta, jo jutos līdzīgi kā iepriekšējās grūtniecībās, kad gaidīju meitenes," atklāj Ilze. Jaunie vecāki stāsta, ka, tīklīdz kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, varēja kerties pie vārda došanas, kas arī bija diezgan atbildīgs uzdevums: "Izvēlēties, kā sauks mūsu ceturto meitu, šķita visgrūtāk. It kā kalendārā vārdū daudz, taču atrast to, kas būtu vispiemērotākais mūsu meitiņai, nebija nemaz tik viegli. Šķirstījām kalendāru, un abiem ar Aivi iepatikās vārds Paula. Pie tā arī palikām. Bet vispār visiem bērniem vārdus domājām abi kopā." Nu jau piecu bērnu mamma stāsta, ka mediķu noliktais dzemdību laiks bija 20.jūnijā, tādēļ var teikt, ka Paula piedzima precīzi laikā. Turpretī visi pārējie bērni ģimenē dzimuši divas nedēļas pirms mediķu noliktā datuma. "Daudzi jautā, kam jaundzimusī meitiņa līdzīga. Es teiku, ka Norai. Kad viņa piedzima – ja saliktu abu fotogrāfijas kopā, būtu grūti atšķirt, kura ir kura. Ģimenē priecājāmies, ka jūnijā būs viena jubileja, jo līdz šim tas bija tukšais mēnesis. Toties tagad sāksies svētku maratons – jūnijā dzimšanas diena Paulai, jūlijā – Norai, Augustā – Elīnai, savukārt decembrī Madarai un Hūbertam. Teikšu, ka būt piecu bērnu vecākiem ir tiri labi – mūsu mājās nekad nav garlaicīgi un klusums ir reta parādība. Tas nozīmē, ka dzīve kūsā," apliecinā nu jau piecu bērnu mamma Ilze Pabērza.

Foto - no personīgā arhīva

Atgriežoties pie publicētā

Darbi noslēgušies, vēl jānovērš nepilnības

Balvu pilsētā noslēgušies apjomīgie remontdarbi Brīvības un Partizānu ielu posmos. Tiesa, ir dažas nepilnības, kuras būvnieks apņēmies novērst. Savukārt Baznīcas ielā (no krustojuma ar Brīvības ielu līdz katoļu baznīcai) būvdarbus plānoti uzsākt jau nākamnedē.

Kas tad isti notiek ar Baznīcas ielu? Balvu novada Centrālās pārvaldes Attīstības plānošanas nodajas projektu vadītāja ARVITA VOICIŠA skaidro, ka sākotnēji uzsākt darbus Baznīcas ielā bija paredzēts jūnija beigās, bet tie aizkavējušies, jo būvnieks, kuram bija paredzēts darbus veikt, finansiālu

apsvērumu dēļ to atteicās darīt. Tagad plānots, ka darbi tiks uzsākti nākamajā nedēļā. "Balvu novada pašvaldība maijā noslēdza līgumu ar būvuzņēmumu SIA "VMR Ceļi" par Baznīcas ielas posma pārbūvi – no Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu baznīcas līdz Brīvības ielas krustojumam. Remontdarbos paredzēta gan inženiertīku pārbūve, gan arī jauna asfalta seguma ieklāšana. Nēmot vērā, ka Baznīcas un Brīvības ielu krustojumā atrodas maģistrālie inženiertīki (kanalizācijas un lietusūdens komunikācijas), pie kuriem būs jāpievieno jaunuzbūvētie tīkli Baznīcas ielā, šajā posmā tiks veikti apjomīgi rakšanas darbi. Tāpat jāņem vērā, ka nākamās

nedēļas nogalē notiks Balvu novada svētki. Līdz ar to būvdarbus plānots veikt tādā apjomā, lai, piemēram, saglabātu pieejumu Balvu Kultūras un atpūtas centram. Jebkurā gadījumā Baznīcas ielas remontdarbiem būvniekam līguma termiņš ir uz astoņiem mēnešiem. Plānojam, ka darbi tiks pabeigtī līdz šī gada beigām, ja vien pārāk agri nieiestāsies rudens un ziemā. Pretējā gadījumā, piemēram, asfalta segums tiks ieklāts nākamā gada pavasarī. Viss atkarīgs no laika apstākļiem un tā, vai, atrokat visu Baznīcas ielas posmu un iepazīstoties ar situāciju apakšzemē, neradīsies kādi neparedzēti papildus darbi," informē projektu vadītāja.

Krustojums ar Baznīcas ielu. Kā redzams attēlā, Brīvības ielas krustojumā ar Baznīcas ielu joprojām nav ieklāts asfalts, kas rada neērtības autovadītājiem. Kāpēc tā? Balvu novada pašvaldībā informē, – lai izvairītos no jau ieklātā asfalta bojājumiem un liekām izmaksām, tika pieņemts stratēģisks lēmums Brīvības ielas posmu krustojumā ar Baznīcas ielu pagaidām atstāt bez asfalta seguma, līdz visi darbi būs pilnībā pabeigti. Šī iemesla dēļ arī vēl nav veikta horizontālā ceļa apzīmējuma (gājēju pārejas) uzklāšana krustojumā. Tomēr ceļa zīme "Gājēju pāreja" ir uzstādīta un darbojas, kā ierasts. "Jebkurā gadījumā būvdarbi tiks uzsākti tuvākajā laikā, lai Baznīcas un Brīvības ielas krustojums atkal būtu drošs visiem satiksmes dalībniekiem. Aicinām iedzīvotājus būt saprotoshiem un pacietīgiem, jo īslaicīgas neērtības mūs ved uz drošāku, ērtāku un mūsdienīgāku pilsētvidi," uzsver pašvaldībā.

Partizānu iela. Arī šīs ielas posmā darbi noslēgušies, bet vēl jānovērš atsevišķas nepilnības. Šobrīd notiek arī dokumentācijas kārtošana, lai nodotu šo objektu ekspluatācijā.

Jau rakstījām, ka martā sākās ilgi gaidītā ne tikai Brīvības, bet arī Partizānu ielu posmu atjaunošana. Pilsētai nozīmīgo ceļu remontdarbu kopgarums (kopā ar Baznīcas ielu) ir 1813 metri, kā rezultātā būvnieki atjaunojuši gan asfaltbetona segumu, gan arī izbūvējuši ūdenssaimniecības infrastruktūru, nomainījuši nepieciešamās apakšzemes komunikācijas un veikuši citus šo ielu uzlabojošus darbus. Brīvības ielā remontdarbi notika no tilta pār Bolupi līdz krustojumam ar Jāņa Logina ielu, kurus veica SIA "Rubate". Arī Partizānu ielu remontēja SIA "Rubate", darbiem notiekot 154 metru garumā – no Ķiršu ielas krustojuma līdz Partizānu ielai 66, kur bez jauna asfaltbetona seguma uzklāšanas tika atrisināta arī ūdens atvades problema, uzrakot grāvus un atjaunojot meliorācijas sistēmu, kā arī tika pārbūvēti esošie elektrolīnijas tīkli un apgaismes elementi. Remontdarbu kopējās izmaksas par Brīvības un Baznīcas ielu atjaunošanu plānotas 1 575 659,29 eiro, no kā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums – 1 339 310,40 eiro, Balvu novada pašvaldības līdzfinansējums – 209 300,25 eiro un sadarbības partnera pašvaldības aģentūras "San-Tex" (tagad – SIA "Balvu Namsaimnieks") līdzfinansējums – 27 048,64 eiro. Savukārt kopējās izmaksas par Partizānu ielas posma atjaunošanu bija 297 248,58 eiro, no kā Eiropas Savienības finansējums (Taisnīgās pārkārtošanās fonds) – 252 661,29 eiro, bet Balvu novada pašvaldības līdzfinansējums – 44 587,29 eiro.

Pelķes nebūs. Attēlā redzamajā nosafaltētajā nobrauktuvē, kas no Brīvības ielas ved uz stāvlaukumu pie Balvu novada pašvaldības, lietus laikā uzkrājas ūdens. Arī šī ir viena no nepilnībām, ko būvnieks sola izlabot. "Uzskatām, ka tas ir defekts, un arī būvnieks atzīst, ka šajā vietā jāsakārto asfalta seguma līmeņi," dara zināmu projektu vadītāja Arvita Voiciša.

Kādēļ kustas vāki? Autovadītāji neizpratnē, kādēļ kustas un zem automašīnu riteņiem klaudz Brīvības ielā uzstāditie kanalizācijas vāki, lai gan iela tikkā pārbūvēta un kopš remontdarbiem nav pagājis pat mēnesis. Projektu vadītāja Arvita Voiciša informē, ka tā ir viena no nepilnībām, ko būvnieks novērsis.

* Sākums 2.lpp.

Vai sabiedrība stagnē?

Ēku drīkst pārbūvēt. Balvu Novada muzeja galvenā krājuma glabātāja Janina Viksna informēja par Balvu muižas kalpu mājas arhitektoniski mākslinieciskās izpētes rezultātiem: "Izpētes laikā nav iegūti dokumentāli pierādījumi par ēkas precīzu būvniecības gadu un tās arhitektu, tomēr pēc ēkas apjoma, būvkonstrukcijām, plānojuma un pieejamām vēstures liecībām var spriest, ka tā atbilst 18.gs. beigu un 19.gs. saimnieciskās arhitektūras principiem Latgales reģionā. Pašreizējā stāvoklī tās kulturvēsturiskā vērtība un autentiskums ir zems. Ēku drīkst pārbūvēt, saglabājot tās sākotnējo apbūves laukumu un apjomu."

Jāmācās sadarboties. Balvu novada pašvaldības izpildītore Daina Tutiņa ir pārliecināta, ka sadarbības ledus ir izkustējies: "Bet ceļš ir grūts. Runājot par kopienas iesaistīšanos dažādās aktivitātēs, jāsecina, ka man bija šoks, kad, piemēram, sestdienā, Lielajā talkas dienā, Rugāju ciems līdz pulksten 12 bija tukšs. Paši reizēm norobežojamies no aktivitātēm. Ieva runāja par kurpēm. Mums pašiem ir jādara, nevis jāsēž mājās."

Laiks domāt! Maruta Castrova jau savlaikus mudina izveidot un apstiprināt darba grupu "Balviem-100".

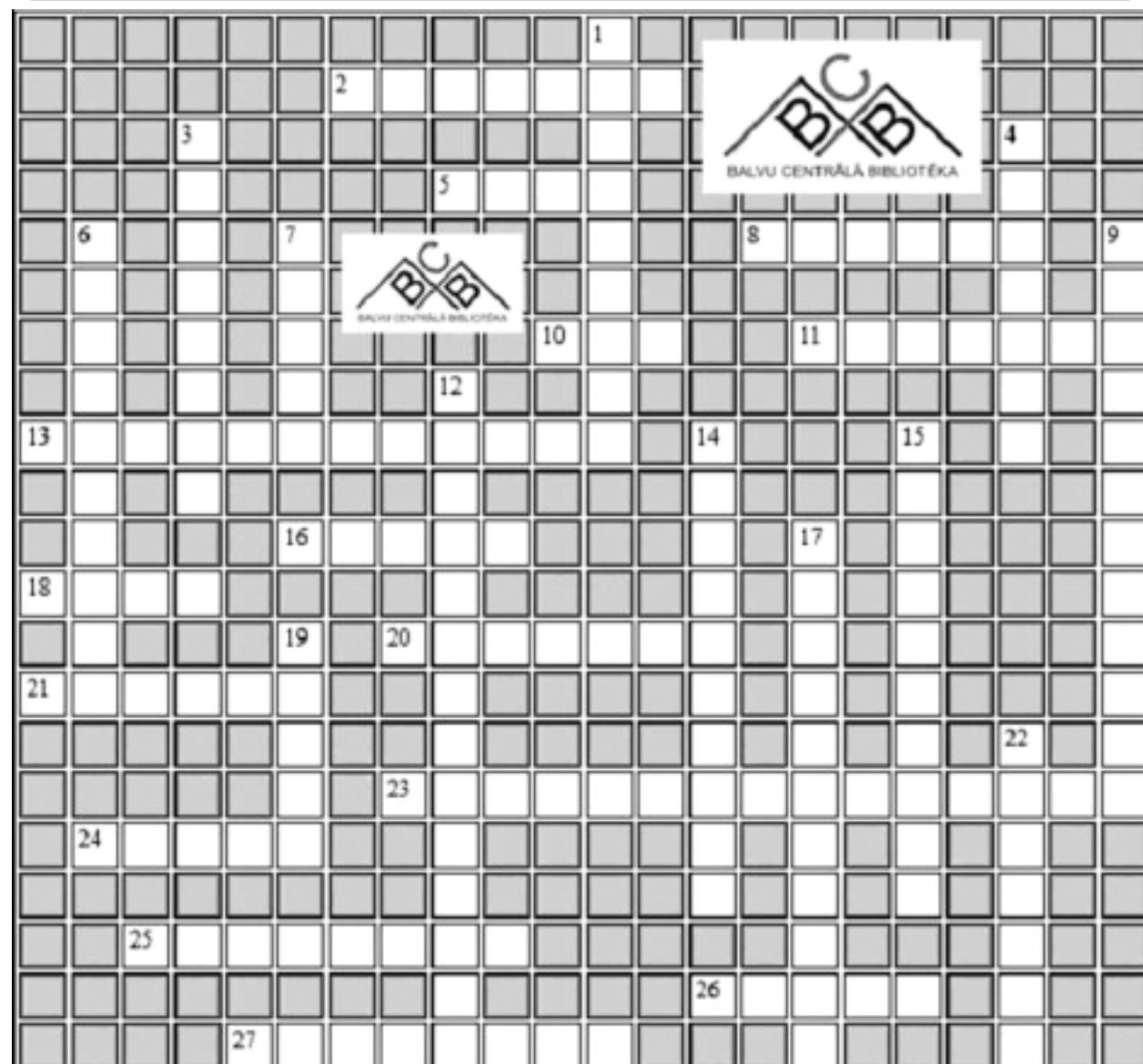
Idejas

Balviem – 100

- Uzvedums uz ezera ar gaismu šovu.
- Starptautisks "Mamanet" sporta turnīrs Balviem – 100.
- Simtgades maratons "Izkriens Latviju Balvos".
- Simtgades dziesmu izlase/ koncerts.
- Laika kapsula (vēstijums nākamajām paaudzēm).
- Vispasaules balveniešu saiets.
- Mākslas siena.
- Simtgades pastmarka.
- Simtgades tirdzniecības tirgus.
- Vēja zvanus izvirzīt Ginesam.
- Foto izbraukumi. Piefiksē visus balveniešus, kas vēlas...

Prātnieks 7. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: agnija@balvurcb.lv

VERTIKĀLI

1. Bagātīga meteoro plūsma (ilgst no jūlija vidus, maksimumu sasniedzot ap 12.augustu). 3. "Gludekļa mājas" jeb Flatiron Building Nujorkā projekta autors (uzvārds). 4. Jūlija mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās (uzvārds). 6. Romāna "Sveika, skaistulīt!" autore (uzvārds). 7. 2005.gada 29.jūlijā atklātā Saules sistēmas pundurplanēta. 9. Malaizijas galvaspilsēta. 12. Mūzikas festivāls, kas norisināsies Balvu pilsētas estrādē 5.jūlijā. 14. Kukainis, kurš spēj noteikt plaušu vēža klātbūtni pat ļoti mazā koncentrācijā simulētā cilvēka elpā. 15. Muzejs Spānijā, Bilbao, kura arhitekts ir F.Gērijs, un muzeja ēka ir viens no visvairāk apbrīnotajiem mūsdienu arhitektūras darbiem. 17. Tautas nams, kurā norisinājās pasākums "Dziesma vasarai 2025". 19. Kā vēl senie latvieši sauca jūlijā mēnesi? 22. Lielākā pilsēta Jaunzelandē.

HORIZONTALĀI

2. Populārākās rožu dzimtas ogas vasarā. 5. Vārda dienas gavīnieks jūlijā. 8. Stiprs, straujš, silts dienvidrietumu vējš, kas rodas Sahārā. 10. Vārda dienas gavīniece jūlijā. 11. Romāna "Melnā saulespuķe" autore (uzvārds). 13. Lielākais kalns Saules sistēmā. 16. Diena, kuru atzīmē jūlijā otrajā sestdienā. 18. Kādu dienu atzīmē 20.jūlijā? 20. Pasaulē indīgākā čūska. 21. 1998.gada 3.jūlijā palaistā Marsa zonde. 23. Augstākā baznīca Islandē. 24. Cik Eiropas Savienības aizsargājamu biotopu veidu atrodas dabas teritorijā Stiglovas atsegumi? 25. Bebru gudrību takas, kas atrodas Rugāju pagastā, izveidotājs (uzvārds). 26. Uzvārds, kas savus svētkus svin 2.jūlijā. 27. Vārda 'kinologs' latviskojums.

6. kārtas atbildes

Vertikāli

- Atakamas.
- Logini.
- Junona.
- Bernedine.
- Komodo varāns.
- Kallinans.
- Klodts.
- Vasarvētki.
- Karstpūtis.
- Medicīnas.
- Nini.

Horizontali

- Ārnstede.
- Tuvalu.
- Raibvarde.
- Putniņi.
- Dvinskis.
- Solstīcija.
- Ziedu.
- Vits.
- Hillera.
- Ziverts.
- Vaijaiživs.
- Apple.
- Tianzi.
- Traktoristes.
- Aizsila.

Pareizās atbildes iesūtījuši: I. Svilāne, A. Mičule, I. Homko, J. Pošeika, Ā. Zeltkalne, E. Barkāne, Z. Pulča, M. Paidere, M. Brokāne, L. Mežale, Ľ. Baranova.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem ĽUBA BARANOVA no Balviem. Balvu var saņemt Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Interesanti

Svētki skaitlīos un faktos

- Līdz 13.jūlijam XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos vairāk nekā 30 notikumos 15 norises vietās kopumā piedalīsies 38 114 dalībnieki, no kuriem 33 946 ir bērni un jaunieši, 2793 – pavadošās personas, bet 1375 – kolektīvu vadītāji. Visvairāk svētkos būs tautas deju dejotāji (17 041), kam seko kordziedātāji (11 399), mūsdienu deju dejotāji (1756), pūtēju orķestru mūziķi (1474), folkloras kopu dalībnieki (1260) un citu nozaru pārstāvji.
- Ja kopā savienotu visas svētku kakla lentes, kas izsniegtas dalībniekiem, izveidotos 34 kilometrus gara virtene. Tie ir 85 apļi apkārt Daugavas stadionam.

• Svētku dalībnieki Rīgā ierodas ar 800 autobusiem. Ja autobusi sastātos vienā rindā, tā būtu 9 kilometrus gara.

• Vērmanes dārzā vides objektā "Vijums" apkopotas 2426 kolektīvu apgleznotās pērles.

• Svētkos dalībniekiem lieldraugs "Rimi" nodrošina vairāk nekā 467 000 ūdens pudelītes.

• Svētku atbalstītājs "Kārums" svētku gatavošanās periodā dalībniekiem dāvinājis 50 240 sierīņus, savukārt svētku laikā pie dalībniekiem nonāks aptuveni 50 000 biezpiena sierīņu.

• Svētku atbalstītājs "Rasēns" svētku dalībniekiem dāvinājis 48 000 piena paciņas "Rasēns".

LINDA ERTMANE, svētku sabiedrisko attiecību vadītāja

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Laika ziņas

Kāds laiks varētu būt jūlijā?

Ticējums vēsta: kāds janvāris, tāds jūlijs. Ja janvāris bija sauss un auksts, tad jūlijs būs sauss un karsts. Ja mīksts janvāris, tad slapja vasara. 2025.gada janvāris iegūlās atmiņā ar niecīgu sniega segu, nelielu salu un atkušņiem, kas janvāra otrajā pusē atnesa aprīlim raksturīgus laikapstākļus. Tas norāda, ka Siena mēnesis varētu būt ar mēreniem nokrišņiem un parastas vasaras siltumu. Uz viduvēju jūliju gan temperatūru, gan nokrišņu ziņā norādīja arī laikapstākļi nozīmīgajās 23., 27. un 28.maija dienās.

Atbilstoši iepriekšminētajam un tam, ka pagājušā ziema kopumā bija *maiga*, Liepu mēnesis jūlijs rādās būt tuvu normai. Nokrišņu sadalījums – nevienmērīgs, bet kopumā drusciņi mazāk par vidējo.

Mēneša pirmajā pusē laikapstākļi mainīgi. Nokrišņi īslaicīgi, bet pārsvarā nelielni. Mēreni silts. Temperatūra šajā laikā

lielākoties robežās no +19 līdz +24°C. Dažās dienās vietām tā var sasnietg +28°C atzīmi. Laikā ap Vecajiem Pēteriem (12.jūlijs) temperatūra var pietuvoties +30°C un tam var sekot stipras pērkona lietusgāzes.

Jūlija otrajā pusē pārsvarā sauss un vasarīgi silts. Šajā laikā nokrišņi nelielni un temperatūra robežās no +20 līdz +25°C. Laikā pirms Jēkabiem (25.jūlijs) iespējamas arī dažas karstas dienas, kad temperatūra var sasnietg +30 un vairāk grādus. Vēlāk, mēneša beigās, nokrišņi īslaicīgi un dažviet arī pērkona negaisi. Temperatūra +18, +23°C.

Šogad liepziņi rādās būt bagātīgs, bet ir aizkavējies. Tā ir zīme, ka nākamā ziema sāksies agri un būs sniegaina. Liepu mēnesis varētu iepriecināt sēnotājus, jo mitrais un salidzinoši vēsais jūnījs ir ielicis labus pamatus vasaras sēnu laikam jūlijā.

V.BUKŠS

Praktiski padomi

Nenokavē ķiploku un sīpolu novākšanu!

Patlaban mazdārziņu saimniekiem jāuzmana savi augi, jo labākā novākšanas fāze ķiplokam ir aptuveni piecas dienas pēc gatavības sasniegšanas. Sīpoliem sācies īstais briešanas laiks.

Lai ķiploki labi glabātos un būtu vesels stādmateriāls, nedrīkst nokavēt ķiploku vākšanu. Labāk tos noraut par agru nekā par vēlu. Agro šķirņu ķiploki parasti rokami jūnija beigās, jūlija sākumā. Nedrīkst darbos sekot kalendāra datumiem, jo raža jāvāc, kad augs ir nobriedis.

Ķiploku ziedkātus nogriež vai nolauž, nevis izrauj no zemes. Izraujot kāta vietā paliks atvere, pa kuru galviņā iekļūs mitrums. Ķiploku gatavību nosaka pēc galviņas apvalka, lakstiņiem un ziediem. Pirmā pazīme ir tā, ka laksti sāk kalst (20% no lakstu masas, pirmās divas no apakšas pavisam nokaltušas, trešā – līdz pusei).

Ik pa laikam var izraut pa galviņai un pārbaudit – ja miziņa sāk krāsoties, ķiploks gatavs. Drošības labad paārda galviņu un pārbauda, vai arī katrai daivībai ir nobriedis apvalciņš. Šķirnēm, kuras neveido ziedkātus, šī ir vienīgā gatavības noteikšanas metode. Šķirnēm, kuras veido ziedkātus, attāj dažus ziedkātus nenogrieztus. ķiploks jāizrok, kad zieda apvalks piebriedis un gatavojas sprāgt pušu. Ir vērts gaidīt gatavības brīdi, jo pēdējās dienās līdz tam ķiploki strauji pieņemas lielumā.

Zāvēt vislabāk redētu kastē, caurvējā, gaisa temperatūra nedrīkst būt zemāka par 15 grādiem. Pēc tam, ja vēlas ziemas ķiploku saglabāt pēc iespējas ilgāk, tiem nepieciešama iespējamī zemāka temperatūra – tuvu nullei. Svarīgi, lai temperatūra nemainītos, nesvārstītos. Svārstības drīkst būt tikai 3–4 grādu robežās, citādi veidojas kondensāts, kas veicina puves izplatīšanos.

Ja nokavē norakšanu un ķiploka galviņa jau sairusi (apvalks bojāts, klāts ar tādu kā kraupīti), tā slikti glabāsies, jo viegli

var iekļūt infekcija, arī atstādīšanai ķiploks nederēs. Par vēlu norakto ķiploku izmanto ātrai apēšanai.

Sīpoli vācamai, kad laksti nokrīt un guļas uz vagas, – tad sīpoli viegli nāk no zemes, jo saknes ir daļēji atmīrušas, sīpoli nobriedis. Ja stingri turas zemē, vēl mazliet pagaida. Pēc izraušanas sīpolus (arī ķiploku) atstāj kādu laiciņu uz vagas saulītē apzūt. Saule dezinficēs dažādas mazās traumiņas un sīpoli labāk glabāsies.

Sīpoliem vēlams dot papildmēlojumu. Vislabāk mazdārziņos lietot kompleksos minerālmēslus šķidrā veidā. Nelabvēlīgu laiku apstākļu dēļ augi pilnībā nespēj izmantot tās barības vielas, kas iestrādātas augsnē vai tiek uzlietas ar vircām. Augi izmanto ķīmiskos elementus, nevis kūtsmēslus. Bet karstumā pārstrādāt organiku vajadzīgajos elementos tiem nav spēka. Augu zaļā fabrika bukse!

Novāktajiem sīpoliem un ķiplokiem neapgriež *bārdas* un lakstus (ķiplokiem atstāj ap 20 cm garus stublājus). Visam ļauj nokalst dabīgi, tad saknes un laksti būs viegli noraujami. Tādā veidā augi tiks pasargāti no infekcijām. Vietā, no kurienes aug saknes, ķiplokiem un sīpoliem ir svarīgākā daļa – smadzenes, tādēļ to nedrīkst traumēt.

Ar ko barot tomātus, lai tie labāk ražotu?

pievienojamo barības daudzumu nosaka, nedēļas devu (parasti tā norādīta uz iepakojuma, lietošanas pamācībā) sadalot septiņām dienām. Taču arī pārmēslot nedrīkst. Par to, ka jāsāk piebremzēt ar slāpeklī, liecina tomātu augšējās lapas – tās ir lielas un liecas uz leju, ierullējas gali.

To, cik daudz mēlojuma dot, nosaka katram augam atsevišķi, novērtējot tā izskatu. Var lietot granulēto pilnmēlojumu, ko ber uz augsnēs. Katru dienu laistot, tas pamazām šķīst un kopā ar ūdeni nokļūst līdz augu saknēm. Tomāti aug labāk, ja arī barību saņem vienmērīgi, regulāri, bet mazās devās.

Gatavo vircu. Augiem ļoti vērtīga ir nātru virca. To gatavo, lielā mucā sapildot labi daudz nātru – jo vairāk, jo labāk. Vislabākās nātres ir tikmēr, kamēr vēl jaunas, sulīgas. Tagad lieto, kādas ir. Lakstiem pārlej ūdeni un ļauj norūgt. Siltajā laikā virca būs gatava jau pēc nedēļas. Šķidrumu atšķaida ar ūdeni (1:10) un laista augus. Ar šo barību pietiks, ja pabaros augus reizi nedēļā vai pat divās. Tad augiem minerālmēslus papildus var nedot. Šāda metode labi der nelielām piemājas siltumnīcām.

Iesācējiem tomēr iesaka lietot minerālmēslus, nevis dažādus brūvējumus. Rūpnieciski ražotai barībai ir vieglāk noteikt elementus, devas. Uz iepakojuma arī ir lietošanas instrukcija. Kad radīsies pieredze, var pakāpeniski pāriet uz organisko mēlojumu, gatavot raudzekļus.

Ja lapas it kā sarullējas, tomāts cieš no karstuma.

Neļauj slāpt. Pareizs mitruma režīms augiem ir pat svarīgāks par barošanu. Daži iesaka laistīt katru dienu vai katru otro dienu, citi iesaka laistīt tikai reizi nedēļā, bet pamatīgi. Taču praksē pierādījies, ka tad var sākties dažādas problēmas (arī augļi plaisā), jo tomātiem šāds režīms, kad sausums mījas ar ūdens pārbagātību, izraisa stresu. Laistišanai der tikai silti ūdens.

Baro regulāri. Tomātus baro reizi nedēļā. Vēl labāk, ja barības vielas ūdenim var pievienot katrā laistišanas reizē, līdzīgi, kā iesaka podu puķu bagātīgiem ziedēšanai. Ūdenim

Dārza darbi

Vasaras vidū, jūlija mēnesi, jau varam baudīt ogu un dārzeņu ražu, bet brīvajā laikā var baudīt ziedu pārpilnību un atpūsties pirms gaidāmās ražas novākšanas vasaras beigās.

Košumdarzs

* Viens no vissvarīgākajiem jūlija ziedu dārza darbiem – izrakt sīpolu ziedus (tulpes, hiacintus, lilijas u.c.), kas ziedēja pavasarī, kad tās nozied un lapas nodzeltē. Izraktos sīpolus ieteicams salikt kastēs vienā slānī un pāris dienas paturēt zem jumta brīvā dabā. Ja redzat, ka sīpolus saboja sēniņu slimības, notīriet tos un iemērciet šķidumā ar fungicīdu.

* Ne Mazāk svarīgi ir rūpēties par puķu stiepšanos, uzstādot tām balstus, ja to vēl neesat izdarījis. Vijīgo puķu atbalstīšanai ir dažādi veidi: tīkli, režģi, arkas, margas, žogi.

* Neaizmirstam nogriezt arī noziedējušās ziedkopas, lai puķu dārzs ne tikai kļūtu krāšņāks, bet arī daļa augu atkal uzziedētu.

* Jūlija vidus joprojām ir piemērots laiks, lai setū Alpu asteres, daudzgadīgās saulespuķes, neļķes, neaizmirstules un bārenītes. Ēnainas, mitras, appludinātās vietas nav piemērotas puķu stādiem.

* Veido formu dzīvžogiem un dekoratīvajiem krūmiem, izgriez pārziedējušās ziedkopas, lai augi barības vielas lieki netērē sēklu veidošanai, bet stiprina sakņu sistēmu un aktīvi veido jaunus dzinumus.

* Jūlijā ir rožu mēnesis, tāpēc jāvelta tām īpaša uzmanība – regulāri jāpārbauda, vai uz pumpuriem un jaunajiem dzinumiem nav laputis, vai visi dzinumi ir veseli, un jāizgriez vecie ziedi. Mēneša beigās rozes var acot un griezt spraudeņus, tos apsakņojot siltumnīcā.

Sakņu dārzs

* Sēj vasaras zaļumus – dilles, spinātus un tādus dārzenus, ko grūti izaudzēt pavasarī kaitēkļu uzbrukuma dēļ, kālus, rutkus un Baltos redīsus.

* Pašas mēneša beigās ir izaugusi jauna rabarberu raža – ēšanai rauj tikai svaigos kātus, bet vecie, cietie nav ēdamī.

* Sāk rakt agros kartupeļus, taču jāatceras, ka kartupeļu un citu dārzenu lapas un atkritumus nedrīkst atstāt dārzā, jo tas ir slimību un kaitēkļu avots. Kompostējiet vai sadedzinet visus atkritumus!

* Gurķus siltā un mitrā laikā vāc katru otro dienu, bet vēsā un sausā – katru trešo, ceturtu dienu. Tomātus noņem ar visu kātiņu, lai turpinās briešana un ilgāk saglabājas aromāts.

* Lai siltumnīcā neizplatītos tīklērce, laistot īpašu uzmanību jāievēr visiem stūriem, jo bieži vien tie netiek pietiekami samitrināti un tajos izveidojas ideāla vide tīklērces attīstībai. Nedrīkst aizmirst regulāri vēdināt siltumnīcu, tad augi būs veselīgāki un mazāk slimīs.

* Pēc laistišanas jāuzrušina gan dārza, gan siltumnīcas zeme, jo tā var būt pārlieku sablīetēta un augu saknēm var trūkt skābekļa (par to liecinās augu lapu nodzeltēšana).

* Uzmanā visus kāpostveidīgos, jo vasaras vidū tos īpaši iecienījis kāpostu baltenis. Pret to var cīnīties, uzberot pelnus.

* Regulāri apgriež visus garšaugus, kas zaļo, lai tie nesāk ziedēt, bet aug kuplumā. Līdzko augi sāk ziedēt, apstājas tā augšana.

* Turam kartupeļus tīrus no nezālēm, lai vieglāk uzmanīt Kolorādo vaboles un redzēt, vai nav parādījusies lakstu puve. Profilaktiski kartupeļus var apsmidzināt ar *Varavin*.

* Līdzko kādā dobē ir novākta raža, iesēj zaļmēlojumu, piemēram, eļļas rutkus, baltas sinepes vai lupīnu, ja augsnē ir smilšaina.

Augļu dārzs

* Izvieto putnubiedēķus un citas skaņu radošas, kustīgas lietas putnu atbaidīšanai. Ik dienu ieteicams mainīt to atrašanās vietu, lai putni nepierod un ikreiz, tuvojoties dārzam, ir pārsteigtīgi.

* Ķiršu koka veidošanu ērti apvienot ar ražas novākšanu – izgriez nevēlamos zarus ar visu ražu. Veido vainagus arī bumbierēm un ābelēm.

* Lai augļus un ogas ilgāk varētu uzglabāt, tos lasa (jābūt sausiem) no rīta vai vakarā. Ķirši ilgāk stāvēs, ja tos noplūks ar visu kātiņu, bet zemenes lasa ar kauslapu. Pēc tam ogas ātri atdzesē.

* Jūlijā beigās stāda zemenes, lai tās pirms ziedpumpuru veidošanas labi iesakņotos. Tikai laikus iestādītas zemenes jau nākamajā gadā labi ražos!

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Informē VID

Vai par savvaļas velšu – ogu vai sēņu – tirgošanu ir jāmaksā nodoklis?

Vasaras sezonā svarīgi atgādināt Valsts ieņēmumu dienesta (VID) skaidrojumu par to, vai un kādos gadījumos no savvaļas velšu tirdzniecības ir vai nav jāmaksā nodoklis.

Princips ir vienkāršs: ja cilvēka ienākumi no dažādu savvaļas velšu pārdošanas kopā ar ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas gada laikā nepārsniedz 3000 eiro, tad var nereģistrēt VID saimniecisko darbību un nav jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis no gūtā ienākuma, un tirdzniecībā nav jāizmanto kases aparāts, kā arī nav jāizsniedz VID reģistrētās kvītis.

Minētie nosacījumi attiecas uz tiem cilvēkiem, kuri gūst ienākumus no šādām darbībām:

- sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas un pārdošanas;
- ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas;
- ienākumiem no nemedijamās sugas indivīda – parka vīngliemezis (*Helix pomatia*) – ieguvies.

Tomēr VID atgādina, šiem cilvēkiem ir jāveic uzskaitē par gūtajiem ienākumiem. Tas nepieciešams, jo gadījumā, kad kopējie ienākumi no minētajām darbībām pārsniedz 3000 eiro gadā, cilvēkam piecu darba dienu

laikā jāreģistrējas VID kā saimnieciskās darbības veicējam, jāinformē VID par to, kā tiks kārtota grāmatvedības uzskaitē (vienkārša vai divkārša ieraksta sistēmā) un būs jāiesniedz Gada ienākumu deklarācija, kā arī atbilstoši saimnieciskās darbības veidam jālieto kases aparāts vai jāizsniedz VID reģistrētās kvītis.

Protī, ja ienākumi no minētajām darbībām pārsniedz 3000 eiro gadā, no tiem jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis kā no saimnieciskās darbības ienākuma. Tas nozīmē, ka par 2025.gadā gūtajiem ienākumiem no ogošanas, sēņošanas vai citām minētajām darbībām, ja ienākumi gada laikā pārsniegs 3000 eiro, no 2026.gada 1.marta līdz 1.jūnijam (ieskaitot) būs elektroniski jāiesniedz Gada ienākumu deklarācija.

Svarīga informācija dabas velšu iepircējiem

Visos gadījumos, kad cilvēks (fiziska persona) iepērk ogas vai citas dabas veltes, tai jābūt reģistrētai kā saimnieciskās darbības veicējai. Savukārt, ja cilvēks (fiziska persona) iepērk ogas juridiskas personas vārdā, tai jābūt darba attiecībā ar šo juridisko personu.

Bez tam dabas velšu iepircējam, izmaksājot skaidru naudu par ogu, sēņu, savvaļas ārstniecības augu, ziedu vai parka vīngliemežu iepirkšanu, jābūt izmaksu sarakstam. Tajā jānorāda tā cilvēka vārds, uzvārds un personas kods, kura nodod ogas, sēnes un citas dabas veltes, preces nosaukums, mērvienība un daudzums, kā arī izmaksājamā skaidrās naudas summa.

VID aicina cilvēkus, kas nodod minētās dabas veltes, noteikti pievērst uzmanību tam, vai dabas velšu iepircējs dod parakstīties izmaksu sarakstā, vai tajā norādītie dati par viņu ir korekti, vai izmaksu sarakstā norādītā informācija atbilst faktiski nodoto dabas velšu daudzumam, kā arī, vai izmaksu sarakstā norādītā skaidrās naudas summa atbilst faktiski izmaksātajai.

Izmaksu sarakstā norādītā informācija ir svarīga ne tikai dabas velšu iepircēja izmaksu aprēķināšanai, bet arī pašam cilvēkam, lai aprēķinātu gūto ienākumu un pierādītu iztikas līdzekļu izcelsmi gadījumos, ja VID līgūs sniegt informāciju par ienākumiem.

VID vērš uzmanību, ka dabas velšu iepircējiem (ienākuma izmaksātājam) nodoklis izmaksas vietā nav jāietur, bet līdz nākamā gada 1.februārim (attiecīgi, par 2025.gadu – līdz 2026.gada 2.februārim (jo 1. februāris ir svētdiena)) jāsniedz VID paziņojums par fiziskai personai izmaksātājam summām. Paziņojums nav jāiesniedz gadījumos, kad dabas velšu vācējam attiecīgā gada laikā izmaksātā neapliekamo ienākumu summa ir bijusi mazāka par 300 eiro.

Mazajiem uzņēmējiem iespēja izvēlēties jauno īpašo PVN reģistrācijas kārtību

Ar šī gada 1.jūliju daļa mazo uzņēmēju un saimnieciskās darbības veicēju, kas atbilst noteiktiem kritērijiem, var pieteikties un izmantot īpašu režīmu reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta (VID) pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātāju reģistrā. Jaunā kārtība ļaus vienkāršotākā veidā administrēt un nomaksāt PVN. PVN būs jāmaksā tikai par saņemtajiem pakalpojumiem vai iepirktajām precēm, bet ne no gūtajiem ieņēmumiem. Jaunās kārtības izmantošana ir brīvprātīga.

Izmantot jauno atviegloto reģistrācijas un PVN administrēšanas kārtību ar šī gada 1.jūliju var uzņēmumi un saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst šādiem kritērijiem:

- preču piegāju un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība jeb apgrozījums Latvijas Republikas teritorijā kalendārā gadā nav pārsniedzis 50 000 euro;
- nesniedz pakalpojumus citu Eiropas Savienības (ES) dalibvalstu reģistrētiem nodokļa maksātājiem.

Tiem uzņēmumiem un saimnieciskās darbības veicējiem, kas izvēlēsies jauno īpašo PVN reģistrācijas kārtību, turpmāk būs jāaprēķina un jāmaksā PVN tikai par pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka pēc Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmās daļas, **ko tie saņem no sadarbības partneriem ES un trešajās valstis, un/vai precēm, ko tie iegādājas ES teritorijā**. Turklat šādā kārtībā reģistrētiem nodokļa

maksātājiem nebūs jāsniedz PVN deklarācija par taksācijas periodu, bet aprēķināto PVN vajadzēs iemaksāt valsts budžetā, iesniedzot paziņojumu par PVN samaksu.

Tie nodokļa maksātāji, kas izmants jauno reģistrēšanas kārtību, pēc PVN numura saņemšanas to nevarēs izmantot citiem darījumiem, kam šī kārtība nav paredzēta, kā arī nevarēs izmantot PVN normatīvajos aktos noteiktās priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības.

Paredzams, ka jaunā kārtība būtiski atvieglos PVN administrēšanu tieši tiem mazajiem uzņēmējiem un saimnieciskās darbības veicējiem, kas savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai saņem elektroniski sniegtus pakalpojumus no ārvalstu interneta platformām (piemēram, etsy.com, facebook.com, booking.com u.c.), ja vien tie paraleli neveiks darījumus, kuru dēļ tiem būs nepieciešama obligāta reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā parastā kārtībā.

Tiem uzņēmumiem un saimnieciskās darbības veicējiem, kas atbilst minētajiem kritērijiem un turpmāk vēlas izmantot īpašu režīmu, VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) jāiesniedz strukturēts iesniegums "Iesniegums reģistrācijai PVN īpašajā kārtībā (139.2 pants) vai izslēgšanai no tās".

Noderīga informācija! VID tīmekļvietnē, sadaļā "Aktualitātes / Semināru materiāli", pieejams VID semināra "Īpašā PVN reģistrācijas kārtība mazajiem uzņēmumiem, kas sadarbojas ar ES un trešo valstu uzņēmumiem", ieraksts un prezentācija.

Pērk

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspstrade.lv

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

PĒKAM:
CIRSMAS
MEŽA ĪPAŠUMUS
+371 28 600 344
info@anitaab.lv

Līdzjūtība

Māmulit milā, kādēj tu apkļusi,
Kādēj par tevi egles zars skumst,
Kādēj rītos, dienās un vakaros
Nebūsi turpmāk kopā ar mums.
Visdziļākā līdzjūtība Annai Laizānei
ar ģimeni un pārējiem
tuviniekiem, miļo MĀMULĪTI,
SIEVASMĀTI un BABIŅU mūžības
celā pavadot.
Ākuļu ģimene

Dažādi

Smalcina ganības un plavas.
Plauj ar trimmeri.
Tālr. 29165808.

Piedāvā 7 ha plavas plaušanai
Briežuciemā. Tālr. 26462809.

Kapu vietas labiekārtošana,
betonēšanas darbi.
Tālr. 25742429.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena
37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Ir maisos.Tālr. 25543700.

Bioloģiskā saimniecība pārdod
grīkus (0,30 EUR/kg) Balvos.
Tālr. 26409862.

Pārdod kultivatoru.
Tālr. 29464038.

Pārdod sīvēnus.
Tālr. 29210330.

Bioloģiskā saimniecība pārdod
sīvēnus. Tālr. 26617620.